

Liberaliosios Vitos ir
Reakcioniški Gaidžiai.
Irgi Sventa Tiesa.
Profesorius ant Pardavimo.
Plieno Arkliai.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 159

Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Liepos-July 8, 1948

Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

GROMYKO ĮSPĖJA PRIEŠ BERNADOTTE "MONKEY BIZNĮ" PALESTINOJE

Sovietų Atstovai Pareiškė, Kad Jungt. Tautų Tarpininkas
Sauvališkai Laužo Nutarimą dėl Izraelio Valstybės

Lake Success, N. Y. — Sovietų atstovas Andrius Gromyko ir sovietinės Ukrainos delegatas Dmitrius Manuilskis pasmerkė Jungt. Tautų tarpininko grafo Bernadotte atsiųstus siūlymus dėl arabų ir Izraelio sričių pertvarkymo Palestinoje.

Gromyko ir Manuilskis, dabartinis Jungt. Tautų Saugumo Tarybos pirmininkas, sakė:

Bernadotte laužo pernykščio Jungtinių Tautų seimo nutarimą dėl Palestinos padalinimo į nepriklausomas žydų ir arabų valstybes. Pagal seimo patvarkymus tarpininkas gali tikrai taikyti kivirčius tarp arabų ir Izraelio, vykdančiant J. Tautų seimo sprendimą. Bet Bernadotte brukka savo planus, tarnaujančius arabams ir tūliams kitiems (anglams - amerikonom).

Jisai kepa kokį tai "monkey biznį" tų elementų naudai, — pareiškė Gromyko.

Jungt. Tautų seimas pavedė Haifos uostą žydų valstybei ir nutarė palaikyti Jeruzalę laisvu miestu Jungt. Tautų globoje. Bernadotte gi perša padaryti Haifą tarptautiniu miestu.

J. Tautos Šauks Tęsti Žydų-Arabų Paliubas

Lake Success, N. Y. — Jungtinių Tautų tarpininkas, grafas Bernadotte atsišaukė iš Egipto į J. Tautų Saugumo Tarybą, kad ragintų arabų šalis ir Izraelio valstybę pratęsti paliubas Palestinoje neribotam laikui. Teigiama, kad Saugumo Taryba šauks arabus ir žydus ir toliau susilaikyti nuo karo veiksmų.

(Arabų vadai sakė, jog nesutiksia paliubas pratęsti.)

Judamųjų Paveikslų Tūzų Ir Kt. Didžiosios Algos

Washington. — Jungtin. Valstijų išdas paskelbė aukščiausias amerikiečių algas ir jų bonus per metus, bet praleido vardus turčių, kurie daugiausia pelnosi iš kompanijų šerų.

Charles P. Skouras, pirmininkas Nacionalės Teatru kompanijos, gavo \$985,300 algos ir bonų per metus.

William Wyler, judamųjų paveikslų gamintojas, — \$432,000.

Hedy Lamarr — \$297,800; Betty Grable \$299,333; Tyrone Power \$189,500; Gary Cooper \$199,999, ir tt.

o Jeruzalę atiduot arabams. Kartu jisai šaukia Ameriką, Franciją ir Belgiją atsiųst kariuomenę ir tuoj nuginkluot Haifą ir Jeruzalę. Mat, Izraelis yra apsitvirtinęs Haifoje ir turi savo rankose didžiąją Jeruzalės dalį — jos naujamiesį. Bernadotte taip pat siūlo pripažinti arabams Nagebą, pietinį Palestinos plotą, kurį seimas paskyrė Izraeliui.

DEŠINIEJI ČEKAI SUKĖLE TRIUKŠMĄ

Praga. — Būrys dešiniųjų čekų sukėlė triukšmą, šaukdam: "Valio Benešui, mūsų prezidentui!" "Valio Jugoslavijai!" Policija, vengdama riaušių, išvaikė trukšmadarius. — Dabar Čechoslovakijos prezidentas yra komunistas Gottwald, išrinktas po Benešo pasitraukimo.

PORTUGALIJOS FAŠISTAI TEISIA 108 ŽMONES

Lisbon, Portugalija. — Fašistinis teismas tardo 108 civilius žmones; kaltina juos komunistiniu veikimu. Valdžios prokuroras tvirtina, kad jie suokalbavę nuverst dabartinę vyriausybę ir įsteigt kairiųjų valdžią.

Albanija Stiprina Savo Rubežius

London. — Albanijos Liaudies Respublika sustiprino sargybą ant savo rubežių su Jugoslavija ir Graikija, kad neišveržtų priešiški elementai iš Jugoslavijos ir Graikijos.

New York. — Pasmuko žemyn Wall Stryto šėrai.

Angliakasių vadas John L. Lewis liūdią prezidento anglies reikalų komisijai. Susitarimas vėliau buvo pasiektas su didžiaja dauguma minkštosios anglies kasyklų savininkų.

90,000 Angliakasių Streikuoja Prieš Plieno Kompanijas

Pittsburgh. — Minkštosios anglies mainierių streikas vakarinėje Pensilvanijoje apima jau apie 90,000 angliakasių. Iš karto sustreikavo apie 45,000 mainierių prieš plieno kompanijų kasyklas. 50,000 kitų angliakasyklų darbininkų, reikšdami pritarimą streikieriams, taipgi metė darbą.

Sovietų Komunistai Atmeta Pakvietimą į Jugoslavijos Kom. Partijos Suvažiavimą

Maskva. — Jugoslavijos Komunistų Partija kvietė į savo suvažiavimą atstovus Sovietų Komunistų Partijos. Bet sovietinės partijos komitetas atmetė pakvietimą. Komitetas pareiškė:

"Jugoslavų Komunistų Partijos centras atsisakė dalyvauti pastarojo Komunistų Informacijų Biuro

konferencijoje. Tokiu būdu Jugoslavijos komunistų centras išbraukė savo partiją iš komunistinių partijų šeimos."

Ta konferencija svarstė ir pasmerkė Jugoslavijos Komunistų Partijos vadų ir Tito valdžios nukrypimus į buržuazijos pusę ir įtarė, kad jie pataikauja amerikiečių ir Marshallo politikai vakarinėje Europoje.

Jungtinės Valstijos Tariausi apie Karinę Paramą Vakarų Šalim

Washington. — Amerikos valstybės sekretoriaus pavaduotojas Robertas A. Lovett antradienį tarėsi su penkių vakarinių kraštų atstovais, kaip Jungtinės Valstijos turėtų politiniai ir kariniai stiprinti vakarinės Europos valstybių sąjungą (prieš Sovietus).

Pasitarime dalyvavo An-

glijos, Francijos, Belgijos ir Holandijos ambasadoriai ir Kanados užsieninių reikalų ministro pavaduotojas. Tolesniuose pokalbiuose apie karinę Amerikos paramą vakarinei Europai dalyvavo ir Luksemburgo atstovas.

Amerikos valdžia planuoja naujoviniai apginkluoti tuos kraštus.

AMERIKONAI GAVO NAUJAS ARABŲ ŽIBALO VERSMES

London. — "Nepriklausoma" Amerikonų Žibalo kompanija gavo leidimą išnaudoti gausingas arabų žibalo versmes srityje tarp arabiškos Kuveit karalystės ir Saudi Arabijos. Tą sritį pusiau valdo Kuveito

ir Saudi Arabijos karaliai. Arabiškai Amerikinė (Standard Oil) Žibalo kompanija jau nuo seniau išnaudoja milžiniškas Saudi Arabijos žibalo versmes, pagal sutartį su to krašto valdovu.

3 TALKININKAI UOLIAI REIKALAUJA ATIDARYT VAŽIUOTĘ Į BERLYNĄ

Amerikonai ir Anglai Bijo, Kad Sovietai Galų Užkirsti
Jiem ir Oro Kelią iš Vakarinės Vokietijos į Berlyną

Washington. — Amerikos valstybės sekretorius Marshallas pasiūkė Sovietų ambasadorių Aleksandrą Paniuškiną ir asmeniškai įteikė jam protesto notą dėl to, kad Sovietų vyriausybė uždarė važiavimus iš vakarų Vokietijos per sovietinį ruožą į Berlyną. Amerika pareikalavo, kad Sovietai tuojau nuimtų blokadą nuo Berlyno.

Anglija ir Francija pa-

UŽ KRITIKĄ TITO IŠVIJO REPORTERĮ

Praga. — Jugoslavijos Tito valdžia ištrėmė amerikietį June Cannan, Telepress žinių agentūros reporterę, už tai, kad jinai pranešė užsieniei spaudai, kaip Belgrado Universiteto studentai kritikavo Jugoslavijos komunistų vadovybę ir Tito valdžią.

ITALIJOS STREIKUOJA ŠIMTAI TUKSTANČIŲ

Roma. — Išėjo į 12 valandų streiką apie 500,000 Italijos cheminių darbininkų, elektininkų, metalistų ir kitų. Reikalauja pakelti algą ir liautis persekiojus bei mėčius iš darbo kovingesnius unijistus.

Irgun Kovūnai Pagrobė Penkis Anglus

Jeruzalė. — Karštieji žydų Irgun Zvai Leumi kovūnai pagrobė 5 anglius pareigūnus iš Jungtinių Tautų paliubų komisijos patalpos. Angliją grūmoja irgi niečiams "rimtomis pasėkomis."

Pittsburgh. — Šioj srityj streikuoja jau 100,000 mainierių.

Kongreso Priimtas Karinių Šnipų Bilius prieš Unijas

Washington. — Jungtinių Valstijų Kongresas, prieš pat užsitarant, priėmė karinio šnipinėjimo bilių prieš darbo unijas. Tas republikono kongresmano Chano Gurney'o bilius buvo beveik iš pasaly užgirtas.

Bilius sako:

— Centrinė Intelligence Agentūra, vyriausioji karių šnipinėjimų įstaiga, skirs savo agentus, kad darytų tyrinėjimus valdinėse ir privačiose įmonėse namie ir užsieniuose. Tie agentai veiks darbo unijose, verslinėse, žemdirbiškose bei mokslinėse organizacijose. Centrinė karinių šnipinė-

siuntė panašias protesto-reikalavimo notas Maskvai.

Amerikiniai korespondentai Washington, Londone ir Paryžiuje teigia, kad tos notos nėra ultimatiškai griežtos, nes vakariniai talkininkai šiuo tarpu neturi Europoje gana jėgų priversti Sovietus tą reikalavimą įvykdyti.

SOVIETAU GALĖTŲ UŽ- BLOKUOT IR ORĄ

Berlin. — Amerikonų, anglių ir francūzų oficeriai įspėjo savo lakūnus budėti ir pilnai laikytis sutartų skraidymo taisyklių. Nes kitaip sovietinės oro jėgos gali perkirst jiems lakstyms tarp vakarinės Vokietijos ir Berlyno. Vienas amerikonių oficerius sakė:

Kariniai Sovietų lėktuvai jau manevruoja, skraidydami virš "koridoriaus" tarp Berlyno ir vakarų Vokietijos. Jie galėtų užkirsti kelią šimtam amerikonių, anglių ir francūzų lėktuvų, kurie gabena maistą ir kitus daiktus į saviškes Berlyno dalis.

Karinė Sovietų vyriausybė liepos 5 d. vėl užprotestavo, kad Amerikos lakūnai pavojingai laužo taisykles dėl skraidymo virš Berlyno.

Chinijos Komunistai Apsupo Čiang Kėjaus

Nanking, Chinija. — Chinų komunistų radijas pranešė, kad jie Honano ir Šantungo provincijose apsupo tris Čiang Kai-šeko tautininkų armijas ir laimėjo didžią pergalę. Pranešimas sako:

Liaudies armija (komunistų vadovaujama) šunai-kino vieną prieš diviziją, vieną brigadą ir kitos divizijos dalį. Kartu jie naikina trečią Čiang Kai-šeko tautininkų diviziją.

Bet ar brolis Gareen logiškai protaus iki galo ir balsuos už trečiosios partijos kandidatus, kurie šiuose rinkimuose vieni atvirai ir griežtai stoji už Taft-Hartley įstatymo atšaukimą? Labai abejotina. Jo Federacijoje trečiosios partijos žmonės yra ujami ir persekiojami.

Profesorius yra garbingas titulas, jeigu garbingai nesiojamas. Bet yra profesorių, kurie ne tik savo titulą, bet ir savo garbę laiko išstatę ant pardavimo.

Vienas tokių profesorių yra tūlas Emerson. Jis nuėjo tarnauti tiems, kurie kovoja prieš įvedimą visiems valstybinės apdraudos ligoje ir nelaimėje. Jis "moksliškai" aiškina, kad tokia socialinė sistema subloktų mus visus į "socialinę suirutę" ir priverstų prie bankrūto.

Pata profesorius Emerson (Tąsa 5-me pusl.)

ORAS.—Būsią giedra.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 6, 1911

377 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. — Tel. STag 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Sec.-Treasurer, NICK FAKALNISKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES			
United States, per year	\$7.00	Canada and Brazil, per year	\$8.00
United States, per 6 months	\$3.75	Canada and Brazil, 6 months	\$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$8.00	Foreign countries, per year	\$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	\$4.00	Foreign countries, 6 months	\$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Lietuvių Tautos Žudytojai.

Lietuvių tauta, palyginti, nedidelė, neskaityta. Abejojama, ar iš viso šiandien pasaulyje bus daugiau, kaip 4 milijonai lietuvių.

Antrojo pasaulinio karo metu hitleriniai okupantai, padedami lietuviškų fašistų, gal būtų išžudę arti pusę milijono Lietuvos gyventojų.

Bet to jiems neužteko.

Po to, kai Raudonoji Armija išgijo iš Lietuvos žemės vokiškuosius okupantus, jie paliko Lietuvoje išlavintų, paruoštų banditų gaujas, kurios dar vis siautėja. Šiom gaujom pavyksta šian ir ten įtraukti į savo gretas buvusių dvarininkų ir buožių sūnus, kurie tebetesia lietuvių tautos naikinimo darba.

Šitie buržuaziniai nacionalistai, kaip juos Lietuvos spauda vadina, dar vis čia ir ten tebesiautėja. Ne vienas jų buvo pagautas ir atitinkamai nubustas; bet dar nemažai jų yra laisvėje, pasislėpę ir iš pasalų žudo geriausius lietuvių tautos sūnus ir dukras.

Šitie buržuaziniai nacionalistai, banditai, kuriuos anti-sovietinė lietuviškoji spauda Amerikoje vadina "partizanais", užpildinėjus daugiausiai ant ramiai gyvenančių valstiečių atlieka naktimis.

Užpuola jie (ginkluoti) ant padorių šeimų sodybų, uždega jas, na, ir išžudo kiekvieną šeimos narį, tuomet esantį namieje.

Vilniaus savaitraštis "Literatūra ir Menas" (š. m. geg. 26 d.) praneša, kad neseniai Dzūkijoje "partizanais" vadinamieji banditai šitokių būdų išžudė daug žmonių: mokytojus R. Lekavičių, Rakinavičių ir Zalnerauskaitę; taipgi trijų kaimynystėje gyvenančių ramių valstiečių visas šeimas — Marcelių, Pigagų ir Mizarų.

Sodybos paverstos į pelenus, o ištisos šeimos brutaliai buvo išžudytos.

Liškiavos parapirijoje panašiai buvo nužudyta Feliks Kavaliauskas su žmona ir dviem dukterimis.

Rašytojas Julius Butėnas tame laikraštyje rašo:

"Buržuaziniai nacionalistai iš kailio ima nertis. Jų dvasios vadovai, reakcinė dvasiškija ir tam tikra buožių dalis ieško vis naujų ir naujų kovos prieš tarybinius žmones būdų.

"Liškiavos klebonas Garbatauskas išpažintį paverčia tardymo kamera. Per išpažintį iš žmonių sužinojosi jų nusistatymą, naktį siunčia budelius..."

Tokią rolę vaidina reakcinė dvasiškija!

1905-6 metais, revoliucijos metais, Lietuvos dvasiškija išpažintį naudojo revoliucionieriams caro valdžiai išdavinėti. Dabartinė reakcinė Lietuvos dvasiškija išpažintį naudoja tarybiniais žmonėmis, padoriams Lietuvos piliečiams medžioti ir naikinti!

Tame pačiame laikraštyje kitas žymus Lietuvos rašytojas Ant. Venclova žymi:

"Mūsų liaudis tautos išgamy suruoštuose kapinyuose palaidojo jau daug geriausių savo vaikų. Ir ji negali leisti be atodairos toliau žudyti dorų mūsų darbo žmonių — valstiečių, naujakurių, tarybinių darbuotojų. Kruvina banditų ranka su iškeltu kirviu ar revolveriu turi būti nukirsta, turi būti išrautas nuodingas geluonis, greslės iš pasalų įsisiurbti į mūsų liaudies kūną.

"Lietuvių tautą — tai ne saujelė buvusių išnaudotojų, bet milijonai tų, kurie atkakliai ir ryžtingai kuria naują gyvenimą..."

Be abejo, lietuvių tauta nuo banditų apsisvalys. Vienas po kito jie bus iš Lietuvos išrauti su šaknimis.

Banditai — visoki buožių ir buvusių dvarininkų sūnūs, — dabar pagyvino savo siautėjimą dėl to, kad jie mato sau besiantinantį neišvengiamą galą — Lietuvos valstiečiai juk pradėjo organizuotis į kolektyvinius ūkius.

Deja, iki jie bus galutinai išravėti, banditiški nenaudėliai išžudys daug lietuvių tautos sūnų ir dukrų. Lietuvių tautai — milžiniškas nuostolis.

—:—:—

Ryšium su tuo, gerbiamas skaitytojas privalo nepamiršti to, kas tuos lietuvių tautos neprietelius šiandien palaiko? Kas juos užtarauja?

Juos užtarauja visi tie, kurie trokšta Lietuvoje matyti smetoninius laikus, fašistinę gadygnę. Jie palaiko buržuazinius nacionalistus ir jų šalkas Lietuvoje.

Visai juos remdami, šitie elementai skelbia, būk jie remia "partizanus", "kovojančius už Lietuvos nepriklausomybę."

Tai nesąmonė! Tai melas!

Banditai žudo, naikina lietuvių tautą tik dėl to, kad ji stoja už tarybinę santvarką Lietuvoje; tik dėl to, kad lietuvių tauta, atsiskiusi gyventi senu gyvenimu, nusitarė gyventi socialistinėje santvarkoje.

Žudyti, naikinti ištisas žmonių šeimas — praeikčiausias, nedoriausias darbas. Tokį "žygį" seniau atlikdavo hitleriniai vokiečiai, o dabar atlikdina jų pasilikusieji Lietuvoje sėbrai!

Nepaisant visko, lietuvių tauta gyvuos!

Gyvuos ir klestės ten naujasis gyvenimas, kurį pasirinko pati lietuvių tauta!

Tarptautinė Apžvalga

Amerikoje komercinė spauda sveikina maršalo Tito išstojimą prieš Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos vadovybę, Tito išstojimą mato jau net "Sovietų pabaigą." Žinoma, kas ko nori, tai už tai ir kalba.

Republikonų Partijos konvencija praėjo. Nominavo prezidento vietą poną Thomas Dewey, kuris taip negarbingai pasirodė 1944 metais, visai niekindamas F. D. Rooseveltą. Nepaisant visokių pagyrų, bet didelio entuziazmo nesimato pačių reakcininkų tarpe. Gi Anglijoje ir Francijoje gan šaltai sutiko "būsima prezidentą."

Marshallo Plano galva Mr. Paul G. Hoffman garbiai susuko, kad jeigu šalys gaunačios reikmenų pagal Marshallo Planą ves su Sovietų Sąjunga biznį, paruos tokių dalykų, kuriuos Mr. Hoffman skaitys "stiprinimu Sovietų," tai jos prasikals ir negaus amerikinės "pagalbos". Reiskia, tos šalys, kurios ima tą "pagalbą," jau neturi savistovės laisvės.

Čechoslovakijoje suimtas generolas Karol Janousek, kuris su slaptais dokumentais bandė pabėgti į užsienį. Jis prisipažino, kad tarnavo stambiai imperialistų valstybei. Gavo 18 metų kalėjimo už šalies išdavystę.

Informacijos ministras Vaclav Kopecky sakė, kad Čechoslovakijos vyriausybė nežino, kokių suokablių ir intrigų laikosi linkui liaudies demokratijos užsienio stambios imperialistų valstybės. Bet jos savo nepasiekė.

Social-demokratų partija, su 250,000 narių, apsievienijo su Komunistų Partija.

Chinijoje Liaudies Išlaisvinimo Armija po žiauraus mūšio užėmė Kaifeng miesto, Honan provincijos centrą, kuris per 800 metų buvo Chinijos sostinė. Mūšyje generolo Chiang Kai-sheko armija neteko 30,000 vyrų, jų tarpe užmušti generolai Liu Mou-en ir Meng Chao-ving.

Po kelių dienų komunistai Kaifeng miestą be mūšio paliko. Matyti, buvo tikslas tik sunaikinti reakcininkų armiją ir išvežti iš miesto tulas mašinas.

Generolo Chiang Kai-sheko karo ministras sako, kad du metai atgal komunistai turėjo tik 320,000 armijoje vyrų, o dabar jau turi 1,560,000 armijoj ir 700,000 milicijoj. Reiskia, Liaudies Išlaisvinimo Armija stiprėja.

Francijoje reakcininkai sako, kad Maginoto Linija, kuri buvo pastatyta apsaugimui Francijos nuo Vokietijos, yra pilnoj tvarkoj ir galės "sulaikyti Sovietų Armiją."

Viena, Sovietų Armija nesirengia pulti Franciją; kita, jeigu jau ta linija nėsulaikė Hitlerio armijos, tai dar mažiau ji sulaikytų Sovietų Armiją. Bet tas blofas reikalingas reakcininkams, kurie prieš Francijos liaudies norą velka šalį imperialistų agresorių keliu.

Graikijoje baisiai žiauriai puola partizanus, bet monarchistai - fašistai daugiau giriasi, kaip laimi.

Jugoslavijos maršalas Tito išstojė prieš Tarybų Sąjungą. Nors jis gražiai bando kalbėti, bet jau siekimas organizuoti Balkanų valstybių federaciją, nukreiptą prieš Taryb. Sąjungą, rodo,

kad tas žmogus baisiai skrupulo.

Jau vien buržuazinės spaudos ėmimas jo savo globon, Washingtono sprendimas gražinti Jugoslavijai jos auksą rodo, kur Tito atsidūrė.

Filipinų salose prezidentas E. Quirino nusprendė paliosuoti valstiečius, kurie vedė karą prieš esamą režimą. Mat, apie 50,000 valstiečių, apsievienijusių į Hukbalahaps organizaciją, vedė partizanų karą, reikalaujanti valstiečių naudai žemės reformos. Ar bus ta reforma pravesta, tai dar nežinia.

Turkijos valdonai nori, kad Jungtinės Valstijos sudarytų su Turkija karo reikalais sąjungą. Mat, dar Turkijos ponai nepatenkinti Trumano pagalba. O ta pagalba Amerikos žmonėms labai daug atseina. Ik dabar Turkija jau gavo kelių šimtų milijonų dolerių vertės ginklų ir amunicijos.

Trizonijoje kuriasi nauja Vokietijos vyriausybė, kuri apims Amerikos, Anglijos ir Francijos zonas. Prieš tokį Vokietijos skaldymą ir laužymą pirmesnių sutarčių kietai protestavo Tarybų Sąjunga, Lenkija, Čechoslovakija ir eile kitų valstybių.

Gal būti tais sumetimais Varšavoje įvyko Tarybų Sąjungos, Lenkijos, Čechoslovakijos ir dar penkių kitų valstybių konferencija.

Vokietijoje (Sovietinėje zonoje) eina apsisvalymas Apvienytoje Socialistų Partijoje nuo nepageidaujamų elementų. Sovietai įvedė šioj Vokietijos dalyje savus pinigus po to, kaip Trizonijoje buvo įvesti savi.

Berlynas pavirto į nesutikimų centrą. Pagal pirmesnes sutartis, Vokietija buvo padalinta į keturias zonas, o Berlynas į keturias sritis tam, kad ten keturių valstybių būtų viršininkai, kurie bendrai valdytų Vokietiją.

Bet kada Anglija, Francija ir Jungtinės Valstijos susitarė atskelti savo zonas, įsteigti Trizonijos bendrą valdymą, tai yra suprantama, kad ir Berlyne keturios zonos turi baigtis, nes Berlynas yra 100 mylių sovietinėj zonoj. Jungtinių Valstijų ir Anglijos komandieriai sako, kad jie be karo neis iš Berlyno. Francijos viršininkai pareiškė, kad amerikinis generolas L. D. Clay negali Francijos vardu kalbėti.

Sovietai uždarė automobilių, traukinių ir baržų susisiekimą. Iš Trizonijos šimtai lėktuvų kasdien skrenda į Berlyną ir aprūpina Amerikos, Anglijos ir Francijos armijų dalinius. Kaip ši įtempta padėtis ilgai tęsis ir kuo ji pasibaigs, tai dar nežinia.

Vengrijoje pradeda steigtis kolektyviai valstiečių žemės apdirbimo ūkiai. Tai dar graži pradžia. Vengrijoje 1919 metais buvo įsisteigęs tarybinė respublika. Tada ją užsienio imperialistai pašmaugė. Atrodo, kad Vengrijos darbo liaudis dabar daro progresą socializmo kryptyje gan greitai.

Tarybų Sąjungos spauda apibūdino republikonų kandidatą Thomas Dewey, kaip prieš demokratijos ir progreso, kaip kandidatą stambių imperialistų, kurie laikosi John Foster Dulles karo politikos.

D. M. Š.

Kur Link Jugoslavijos Komunistai?

(Pabaiga)

Jau susipažinome su Kominformo (Komunistinio Informacijos Biuro) kaltinimais, iškeltais prieš Jugoslavijos Komunistų Partijos vadovybę — maršalą Tito ir kitus. Tie kaltinimai yra aiškūs ir konkretūs. Jie parodo, kad tos partijos centralinis komitetas yra nuslydęs nuo marksistinės linijos visais didžiaisiais principiniais klausimais. Jis kreipia visą šalį prieš komunistų vadovą Tarybų Sąjungą ir linksta kapitalistinių kraštų fronto pusėn. Jis nėra padaręs reikalingų žygių sulaukymui kapitalistinių elementų augimo šalyje. Kaime jis nemato klasių kovos. Partijos viduje jis yra užgniauzęs demokratinius procesus. Jis leidžia partijai sutirpti Liaudies Fronte. Komunistų Partija, vedama tuo keliu, neturi savistoviškos politikos. Partijos vaidmuo paneigta, pamiršta. Visa tai, aišku, veda pačią šalį prie išsigimimo — veda ne linkui socializmo, bet linkui kapitalizmo. Šitokia politika, kuri išskiria Jugoslaviją iš naujųjų demokratijų fronto, padidina naujo karo pavojų. Tuo viskuo labai džiaugiasi naujo karo kurstytojai.

Vietoje pamatyti tą savo klaidingą liniją ir ją stengtis pataisyti, Jugoslavijos Komunistų Partijos Centralinis Komitetas patiekė Kominformui atsakymą. Ką gi jis pasako savo tame atsakyme?

Iš to atsakymo sužinome, kad pirmos pastabos bei kritika Jugoslavijos komunistų vadovams buvo Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos patiekta dar šių metų kovo mėnesį. Paskui ėjo kiti susirašinėjimai.

Jugoslavai sako, kad Kominformo "kritika paremta neteisingais ir nepagrįstais pasakymais, ir yra bandymas pažeminti Jugoslavijos Komunistų Partijos prestižą, tiek namie, tiek užsienyje."

Sako, kad Kominformo rezoliucija neįrodo, jog Jugoslavijos Komunistų Partijos vadovybė "veda priešišką politiką linkui Tarybų Sąjungos."

Kas liečia klasių kovos klausimą, tai jugoslavai teigia, kad jie kaip tik ir laikosi tų dėsnių, kas liečia kaimą, kuriuos yra komunistams jau seniai patiekę Leninai ir apie kuriuos kalba Kominformas. Tai esą išdestyta partijos komiteto pareiškimose. Tačiau šiame savo atsakyme jie tu pareiškimų neparodo, nepacituoja. Jie sako, kad ne Jugoslavija linkui Tarybų Sąjungos, bet pastaroji linkui Jugoslavijos vedanti "priešišką politiką."

Kas liečia partiją, tai jų pareiškime skaitome: "Jugoslavijos Komunistų Partijos Centralinis Komitetas atmetė primetimus, kad Komunistų Partijos vadai eina linkui buožių kaime, linkui likvidavimo Jugoslavijos Komunistų Partijos, kad partijoje nėra demokratijos, kad yra naudojamos militarinės vadovybės metodai, kad partijos narių pagrindinės teisės yra paneigtos, kad bet kokia kritika pasitinkama persekiojimais ir tt."

Panašiai tiktai pliku už-

ginčijimu pasitenkinama ir dėl to kaltinimo, kad Jugoslavijos Komunistų Partija neturi nepriklausomos, savistoviškos programos, atskiros nuo Liaudies Fronto programos. Jie griežtai užginčija kaltinimą, kad partijos viduje nėra demokratijos.

Toliau skaitome: "Pasakymai, kad Jugoslavijos vadai ruošiasi daryti koncesijas imperialistams... yra grynai išgalvoti. Jie yra vieni iš didžiausių melų prieš Jugoslaviją."

Ne jugoslavai komunistai esą kalti už pablogėjimą santykių su kitomis naujosios demokratijos šalimis, bet tų kitų šalių komunistai. Kaip tik jie pridarę žygių, kurie piktnaiva Jugoslavijos žmones.

Kodėl jugoslavai atsiskleidžia dalyvaui Kominformo susirinkime ir viską plačiai diskutuoti? Jie sako: todėl, kad "Jugoslavijos Komunistų Partijos Centralinis Komitetas niekada nesutiks leisti jo politiką diskutuoti pamatu prasimanyms, nedraugiškų santykių, be visapusiško pasitikėjimo." Tai reiskia, kad jeigu nesutinki su kritika arba iškeltais klausimais, pasakyk, kad jie paremti prasimanymais ir atsakyk juos diskutuoti. Bet tokia pozicija yra prisipažinimas prie kaltės, parodymas silpnybės.

Bešališkai į tuos ginčus žiūrint, kiekvienam aišku, kad Jugoslavijos Komunistų Partijos Centralinio Komiteto pozicija visame šiame atsikime neišlaiko kritikos. Komitetas, pasirodo, eina nuo vienos klaidos prie kitos. Jis nesiskaito su kitomis partijomis, pasistato aukščiau visų kitų astūnių partijų, kurios sudaro Kominformą.

Po to, kai Kominformas subarė, pakritikavo, Jugoslavijos komunistai kreipėsi į Bulgariją ir Albaniją su pasiūlymu, kad tos trys šalys sudarytų "Balkanų Federaciją," arba bloką.

Bet kaip tik šis planas buvo prieš pora metų išdiskutuotas ir atmetas, kaip nepraktiškas ir nereikalingas. Tai kam ji piršti dabar? Mat, Tito pamanė, kad jam pavyks, padilgius tų kraštų nacionalistinius jausmus, laimėti juos savo pusėn ir išgelbėti save nuo izoliacijos. Tai buvo jų kiti klaida, kuri, kaip tuojau pasirodė, jiems patiems ir jų planams uždavė labai

skaudų smūgį. Bulgarijos ir Albanijos komunistai ne tik nesusijavė Tito pasiūlymu, bet dar atvirai ir griežtai pasmerkė visą jugoslavų liniją ir politiką. Bulgarijai ir albanai šimtu procentų pasisakė už Kominformo rezoliuciją.

Kas beliko daryti jugoslavų komunistų vadovybei? Ji atsidūrė izoliuotoj, desperatiškoje padėtyje. O kai žmonės atsiduria desperacijoje, jie nustoja rimtai ir šaltai galvoti, savo veikloje jie griebiasi desperatiškų priemonių. Taip šiandien daro ir jugoslavai.

Notomis, spauda ir radiju jie gąsdina bulgarus ir albanus, kad "jiems bus blogai," jeigu jis Tito neklaušys. Šiuos žodžius rašant albanai apturėjo jau net tris "protesto" notas nuo jugoslavų. Notose sakoma, kad Albanija elgiasi labai nedraugiškai, kad ji provokuoja susikirtimą su Jugoslavija, kad ji turinti pasitaisyti, arba teksią labai gailėtis. Bet, aišku, tu nedama kitų tautų pritarimą, Albanija, nors kelis sykius mažesnė šalis už Jugoslaviją, tų gąsdinimų neišsigąsta. Iš viso to matyti, kad jugoslavai nori išprovokuoti susikirtimą su Bulgarija ir Albanija.

Šitai dalykai ir stovi. Kaip jie vystysis toliau, dabar dar sunku pasakyti. Galimas daiktas, žinoma, kad Jugoslavijos Komunistų Partija konvencijoje, kuri įvyks liepos 21 dieną, užpils šalto vandens ant savo vadų įkaitusių galvų. Tačiau galima ir tas, kad konvencijoje nulemiamą daugumą turės dabartinė vadovybė, kuri "entuziastiškai" užgirs visus jos žygius. B.

Chester, Pa.

Drg. Povilas Šlajus Ligoninėje

Liepos 4 d., Laisvės pilnkie, Broklyne sužinojom, kad drg. Šlajus pavojingai likosi sužeistas darbe. Liepos 5 d. aplankiau jį ir atradau sveikatos pagerėjimą. Buvo džiugu paspausti jam dešinę.

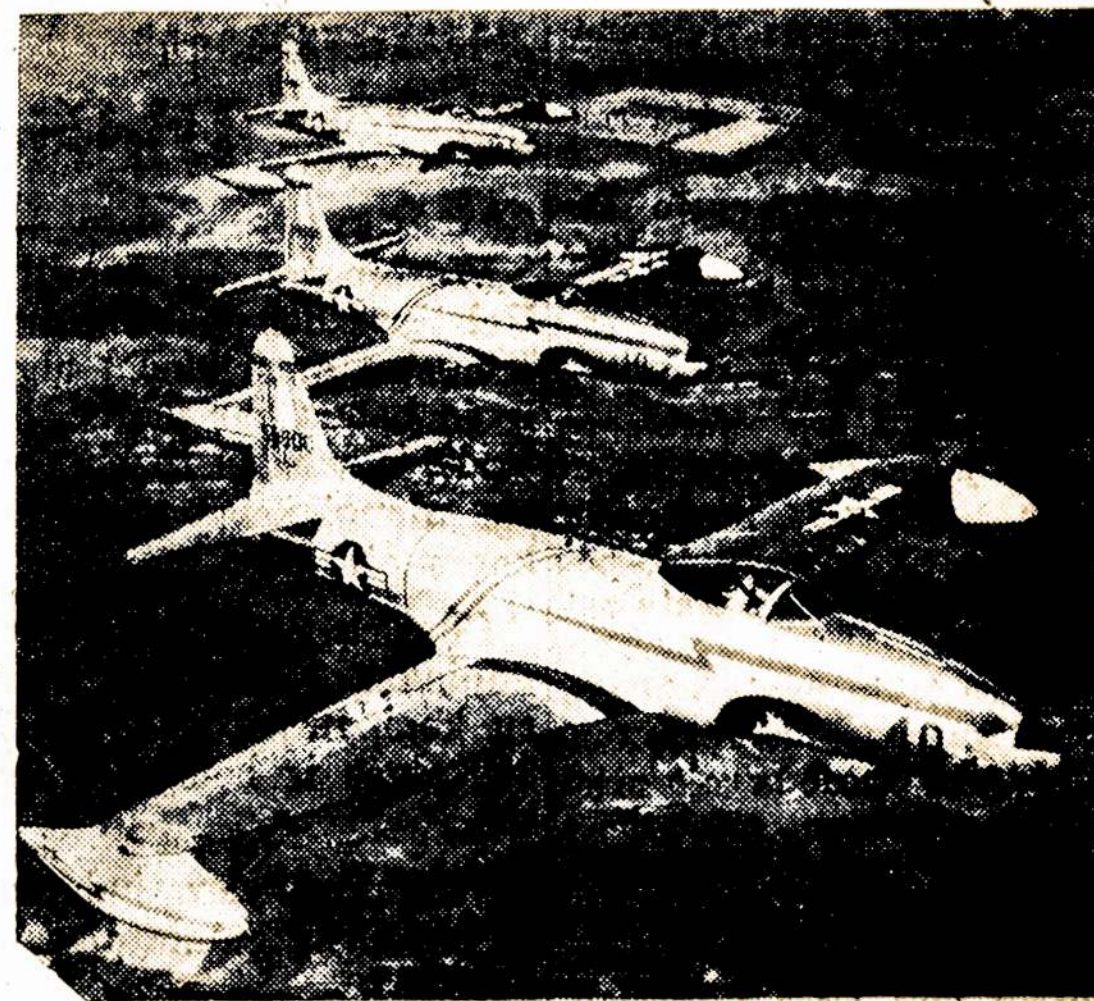
Draugas Šlajus — seniausias darbininkiško judėjimo veikėjas Chesteryje. Nepaisant, kokios kiltųs buvo, jis jas apėjo ir visados budėjo, isipareigojo ir atliko savo pareigas.

Pažinau jį ir jo simpatinga draugiskuma.

Jį galima aplankyti ligoninėje No. 117 bile kada.

Linkiu, varde philadelphiečių, greitai susveikti ir būti mūsų tarpe.

A. J. Smilas.

Trys didžiųjų jet tipo orlaivių, kuriuos Amerikos aviacija persiunčia iš Panamos į Vokietiją.

PAREIŠKIMAS

LIETUVIŲ WALLACE for PRESIDENT KOMITETO

LIETUVIAMS AMERIKIEČIAMS

SIEMET SUKANKA 80 metų nuo to laiko, kai lietuviai skaitlingesniais būriais pradėjo emigruoti iš Lietuvos į Jungtines Valstijas čia apsigyventi.

Per tą laikotarpį, galime drąsiai sakyti, jog lietuviai amerikiečiai įnešė mūsų krašto gyvenimui gerą indėlį: savo kruopščiu ir sunkiu darbu jie prisidėjo prie pastatymo ir išplėtimo didžiulės Amerikos pramonės ir kultūrinę bei mokslinę įstaigų, taipgi prie iškovojo žmoniškųjų, pakenčiamųjų žmonių gyvenimo sąlygų.

Lietuviai amerikiečiai yra lojalūs, ištikimi Jungtinių Valstijų piliečiai; jie darbingi, taupūs ir kuklūs didžiulės amerikiečių tautos nariai.

Jie dirba pagrindinėse mūsų krašto pramonėse: anglies, plieno, automobilių, medžio, tekstilės, mėsos, rūbų siuvimo ir kitose. Yra tūkstančiai lietuvių amerikiečių fermerių, biznierių, tūkstančiai profesionalų ir švietėjų. Lietuviai amerikiečiai yra ištikimi darbo unijų nariai taip lygiai, kaip kad šio krašto piliečiai.

Tūkstančiai lietuvių amerikiečių dalyvavo pirmajame pasauliniame kare, traukėsi į amerikiečių armijas; dar daugiau tūkstančių jų dalyvavo antrajame pasauliniame kare dėl laisvės tautoms ir visiems žmonėms; dėl laisvės ir saugumo Jungtinėms Valstijoms.

Lietuvių amerikiečių tėvų kraštas, Lietuva, du sykiu mūsų gyvenime buvo okupuotas ir žiauriai nuterietas vokiečių armijų: išgriauti jos miestai, atsistato, bet tolydžio ir baukščiai galvoja, ar neužguls nauja karo audra, kuri ir vėl galėtų baisiai nusiaubti visą tai, ką žmonės sunkiu savo darbu atstatė!

Kiekvienam aišku, jog šiandien Amerikos militaristai ir turčiai — Wall stryto monopolistai — per spaudą ir savo agentus jau ir vėl šūkaloja apie naują karą — trečiąjį pasaulinį karą.

Dar nespėjo užželti ant žuvusiųjų praėjusiam kare milijonų kapų žolė, dar nespėjo sugriauti miestų žmonės išsikepurnėti iš griuvėsių, kai visoki karo provokatoriai jau plepa apie naują karą, naują baisiąją katastrofą, kurioje būtų sužlugdyta pasaulio civilizacija.

Trumanas, kuris žadėjo vykdyti velionies Rooseveltto programą, nūnai vykdo militaristų ir Wall stryto imperialistų programą.

Republikonų ir demokratų lyderiai kongrese, išvien su Trumano administracija, skiria bilijonus ir bilijonus dolerių apsiginklavinimui; jie siekia išiešti įstatymą, grąžinantį verstingą jaunų vyrų kariuomenės ėmimą (drafta) ir prievartiną jaunimo militarinį treininimą.

Ne-Amerikinis Komitetas—Amerikos gėda—puola progresyves organizacijas ir pavienius asmenis,—visuomenininkus, artistus, rašytojus, mokslininkus vien už tai, kad jie atsisako pūsti reakcinių dūdon. Republikonų-demokratų koalicija Jungtinių Valstijų Kongrese mojausi kirsti smūgi Teisių Biliui ir pagrindinėms Amerikos demokratinėms teisėms ir civilinėms laisvėms.

Tuomet, kai didžiosios korporacijos kraunasi ligi šiol negirdėtas pelnų sumas, tai darbo žmonių gyvenimas vis sunkėja. Pragyvenimo produktų kainos tebekyla, žemindamos žmonių pragyvenimo lygį.

Kad užduoti smūgi organizuotiems darbininkams, darbo unijoms, republikonai su demokratais kongrese išleido Tafto-Hartley Akta.

Tarp republikonų ir demokratų partijų nebeliko jokio esminio skirtumo—pasiliko skirtumas tik varde. Abi susitarusios vykdo mūsų kraštui praigaštingą programą.

Tačiau Amerikos liaudis nėra neviltėje. Kyla nauja, trečioji, progresyvi partija, kuriai vadovauja taurus, žymusis amerikietis ir uolus rooseveltietis—Henry Agar Wallace.

Placiosios lietuvių amerikiečių masės didžiai gerbia Henry A. Wallace'ą ir ryžtasi darbiškai dalyvauti trečiosios partijos kūrimui, o taipgi lapkričio 2-ros dienos rinkimuose.

Trečioji partija su Wallace'u ir Taylor'u priešakį užtikrins Amerikos liaudžiai taiką, šviesų, gražų ir laimingą rytojų!

Dėl to lai nelieka nei vieno lietuvių amerikiečio, kuris neįstotų į šį didžiulį, istorinį, kilnų ir platųjį amerikiečių judėjimą.

Henry A. Wallace—sekmamas Jungtinių Valstijų prezidentas! Nacionalis Lietuvių WALLACE for PRESIDENT Komitetas.

IŠ FLORIDOS PADANGĖS

Jacksonville

Rašant šiuos žodžius, liepos 4-ta — Amerikos nepriklausomybės šventė. Diena prieš tai Jacksonville gyvenimui išvažinėjo į vėsesnes vietas — Georgia ir So. Carolina valstijas. Tačiau, pa- žvelgus į vietos dienraščius, išauirinėse valstijose karštis pašokęs: New York'e 82, Chicagoje 93, Jacksonville'je 86 laipsniai; palyginus nėra jau taip karšta mūsų saulėtoj Floridoj.

Tai šiandien supuola ir Laisvės tradicinė šventė—jos garsieji piknikai, Klaščiaus Clinton Parke ir Vose Pavi- lion, Maynard, Mass.

O kaip norėtusi dalyvauti ir sueti su daug senų darbuotojų ir paspausti jiems dešinę ir palinkėti dar energiškesnį darbą už dieną už dieną, už kultūrinį Centrą, už Henry Wallace'ą, Glen Taylor'ą, trečiąją partiją, kuri prižada geresnę ateitį dar- bo klasei! Kitą vasarą mes

manome pasimatyti su visais šiauriečiais draugais.

Pirmiau mes manėme, kad vasaros laiku Floridos karšto- ji saulutė viską nudegina, nu- švilina, viskas tikrai pageltę, nuvytę. Tačiau, mūsų buvę apsiriktai. Prieš porą savaitių turėjome reikalą važiuoti į šiaurinęse valstijose karštis pašokęs: New York'e 82, Chicagoje 93, Jacksonville'je 86 laipsniai; palyginus nėra jau taip karšta mūsų saulėtoj Flo- ridoj.

Tai šiandien supuola ir Laisvės tradicinė šventė—jos garsieji piknikai, Klaščiaus Clinton Parke ir Vose Pavi- lion, Maynard, Mass.

O kaip norėtusi dalyvauti ir sueti su daug senų darbuotojų ir paspausti jiems dešinę ir palinkėti dar energiškesnį darbą už dieną už dieną, už kultūrinį Centrą, už Henry Wallace'ą, Glen Taylor'ą, trečiąją partiją, kuri prižada geresnę ateitį dar- bo klasei! Kitą vasarą mes

manome pasimatyti su visais šiauriečiais draugais.

Pirmiau mes manėme, kad vasaros laiku Floridos karšto- ji saulutė viską nudegina, nu- švilina, viskas tikrai pageltę, nuvytę. Tačiau, mūsų buvę apsiriktai. Prieš porą savaitių turėjome reikalą važiuoti į šiaurinęse valstijose karštis pašokęs: New York'e 82, Chicagoje 93, Jacksonville'je 86 laipsniai; palyginus nėra jau taip karšta mūsų saulėtoj Flo- ridoj.

Tai šiandien supuola ir Laisvės tradicinė šventė—jos garsieji piknikai, Klaščiaus Clinton Parke ir Vose Pavi- lion, Maynard, Mass.

O kaip norėtusi dalyvauti ir sueti su daug senų darbuotojų ir paspausti jiems dešinę ir palinkėti dar energiškesnį darbą už dieną už dieną, už kultūrinį Centrą, už Henry Wallace'ą, Glen Taylor'ą, trečiąją partiją, kuri prižada geresnę ateitį dar- bo klasei! Kitą vasarą mes

manome pasimatyti su visais šiauriečiais draugais.

Pirmiau mes manėme, kad vasaros laiku Floridos karšto- ji saulutė viską nudegina, nu- švilina, viskas tikrai pageltę, nuvytę. Tačiau, mūsų buvę apsiriktai. Prieš porą savaitių turėjome reikalą važiuoti į šiaurinęse valstijose karštis pašokęs: New York'e 82, Chicagoje 93, Jacksonville'je 86 laipsniai; palyginus nėra jau taip karšta mūsų saulėtoj Flo- ridoj.

Tai šiandien supuola ir Laisvės tradicinė šventė—jos garsieji piknikai, Klaščiaus Clinton Parke ir Vose Pavi- lion, Maynard, Mass.

O kaip norėtusi dalyvauti ir sueti su daug senų darbuotojų ir paspausti jiems dešinę ir palinkėti dar energiškesnį darbą už dieną už dieną, už kultūrinį Centrą, už Henry Wallace'ą, Glen Taylor'ą, trečiąją partiją, kuri prižada geresnę ateitį dar- bo klasei! Kitą vasarą mes

Message

From Henry A. Wallace

to the NATIONAL
LITHUANIAN AMERICAN
WALLACE for PRESIDENT
COMMITTEE

LITHUANIAN AMERICANS like other Americans who trace their origin back to eastern Europe are especially alarmed at the current war drive of the bipartisan leaders in our government. The bankers and generals who have taken over the administration of our country since the death of Franklin D. Roosevelt are more concerned with the expansion of the profits of the big monopolies than with the welfare of the people and the cause of peace.

Lithuanian Americans know that another war would mean catastrophic bloodshed and devastation. Linked by ties of blood and culture to Lithuanians overseas, Lithuanian Americans dread the possibility of another war particularly because they know it may even mean the annihilation of the land of their origin.

Lithuania was one of the worst devastated countries in the last war. I oppose the present administration policy of sending aid—primarily munitions—only to those countries which are willing to accept the dictate of our big businessmen. I am in favor of sending aid under the auspices of the United Nations in proportion to the amount of destruction suffered by individual European nations. I am in favor of the revival of trade and friendship with the Soviet Union and an end to the cold war.

Here, at home I condemn the attacks on the trade union movement, the growing wave of intimidation and the undermining of the standard of living of our people through the elimination of price controls.

We are faced with a prospect of initiating the Century of the Common Man in which the wealth of our nation and of all nations can be harnessed to provide prosperity and abundance to people all over the world.

I know that Lithuanian Americans will join with other loyal Americans in making this hope a reality. I welcome you to Gideons Army.

NATIONAL LITHUANIAN
WALLACE for PRESIDENT
COMMITTEE

39 Park Avenue, New York 16, N. Y.

Aš, lietuvis-amerikietis, didžiudamasis savo tėvų ilgai vesta kova už laisvę, šiandien stoju su Henry A. Wallace'u jo kovoje už taiką ir grįžimą prie Franklin D. Rooseveltto tradicijų.

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Miestas..... Zona..... Valst.....

LAISVĖS REDAKCIJOS PASTABA. Šiuos pareiškimus—Lietuvių Wallace for President Komiteto ir Henry A. Wallace'o lietuviams amerikiečiams — paėmėme iš lapelio, šiuo metu skleidžiamo Amerikos lietuviuos. Lapelį išleido Nacionalis Lietuvių Wallace for President Komitetas.

taus bus per daug. Ūkininkai nusiskundžia, kad peržemas kainas gauna už savo sunkiai užaugintus produktus. Bet mes, miestiečiai turime mokėti už viską gana brangiai. Perkup- čiai pasidaro sau gerus pelnus.

Šiaurėj vasaros yra daug įdomesnės: visoki parkai, ekskur- sijos, piknikai. Floridoj tokie dalykai atliekami žiemos laiku, nes čia vasara rokuojama per apskritus metus. Per Naujus metus ir visą žiemą auga orin- čiai, žydi gėlės ir byčiuose mau- dosi žmonės.

V. J. Stankus.

New Britain, Conn.

The American Hardware Corp. darbininkų CIO unijos lokalas pusiau pralaimėjo, naujais įstatymais, kuriuos darbininkai, kurie nesilaikė unijos nurodymų ir grįžo dirbti, kol streikas buvo nebaigtas.

Žinoma, prieš streikierius buvo policija, kuri areštavo kelis pikietininkus, kompanijai tarnavo turčių spauda ir radijas. Žinių Rinkėjas.

Apie Mirusįjį Dzūką Liškiaviškį Antaną Rudį

Prieš tūlą laiką Brooklyne mirė apie 83 metų amžiaus lietuvis Antanas Rudiš.

Kokia liga, kokioje ap- linkoje jis iš tikrųjų mirė, mums neteko detaliai suži- noti. Nežinau nei kur jis gyveno, nei kaip gyveno. Y- ra visokių gandų ir pasako- jimų, bet jų, nepatikrinus, neverta čia nei minėti.

Antaną Rudį pažinau per virš 20 metų — nuo to lai- ko, kai jis per tūlą laiką tarnavo Laisvėje pečkuriu — dženitorium.

Antanas Rudiš parėjo, berods, iš Žemųjų kaimo, Liškiavos parapijos, Suval- kų gubernijos, — iš to pat kampelio, iš kur pareina Rockefellerio uošvis. Jis bu- vo vidutinio valstiečio sū- nus.

Su juo man teko plačiai kalbėtis, — įdomus man bu- vo šito žmogaus charakte- ris, įdomi ir jo praeitis. Kai jis dirbo pas mus, velionis dažnai man senovės dainu- šų padainuodavo, — kai ku- rias jų aš kadaise nurašiau ir jos buvo išspausdintos Laisvėje.

Paaukęs, Antanas sykį nekaltai užsitraukė savo tėvo rūstybę ir pastarasis jį norėjo mušti. Bet kadan- gi sūnus manė, kad tėvas be pagrindo ant jo pyksta ir ruošiasi jį mušti, tai jis pa- bėgo, — pabėgo į Druski- ninkų miestą, gražiausį anų laikų mūsų krašte kurortų centrą.

Pramokęs rūbsiuvystės a- mato, Antanas Rudiš ilgo- kai kriaučiauo, lyg Palan- gos Juzė, Dzūkijos kaimuos.

Amerikon atvyko jis prieš pirmąjį pasaulinį ka- rą — atvyko jau metuose. Gyveno jis Lawrence'je, Bostone ir berods Waterbu- ryj, kol pagaliau pasiekė Brooklyną. Kai atvyko į Brooklyną, čia ir pasiliko ligi mirties.

Kai jis dirbo Laisvėje dženitoriaus darbą, Rudiš buvo apie 60 metų amžiaus. Tuomet man jis atrodė la- bai senas, — gal dėl to, kad aš pats buvau jaunesnis.

Aukštumo jis buvo ne- aukštas, — gal kokių pen- kių pėdų. Visuomet liesas, menkas.

Vieną dieną jis užėina pas tūlą lietuvių biznierių, groserininką ir, pamatęs naujai atvežtą statinę, pil- ną obuolių, pradėjo stebė- tis.

— Ar nuneštum, tėvuk, šitą obuolių bakčą į G. Ave- nue? — klausė groserin- kas.

Rudiš pagalvojo, pakrai- pė ūsus, ir abejodamas.

— Jei tu šitą bakčą ten nuneštum, aš tau duočiau dešimtį.

— Ir aš savo dešimtį pridėčiau! — Išdidžiai suri- ko ten tuomet buvęs gro- serininko draugas.

— Gerai! — buvo Rudžio atsakymas. — Nunešiu!...

Jis sugrįžo darbavietėn "pasitaisyti", o anie juok- dariai, sakoma, po obu- liais, įdėjo ir plytų. Sugrįž- ta Rudiš, pasikelia pilną "obuolių" statinę, užsiver- čia ant nugaros ir velka ligi Avenue G. — du ilgus tarp- gatvius! Nuvilkęs ten, nuri- ta ir gauna 20 dolerių. Na, o "lažybinkai" buvo pri- versti ieškotis sunkvežimio, kad parvežus tai, ką senu- kas Rudiš nuvilko.

Šį įvykį priminiau tam, kad parodžius, koks pajė- gus ir tvirtas buvo Antanas

Rudiš, nors iš pažiūros at- rodė labai sumenkėjęs.

Po kiek laiko Rudiš gau- na Brooklyno Lietuvių A- merikos Piliečių Klube nak- tinio sargo darbą. Jis saugo barą, saugo, kad kas nors naktį įstaigos neapipilėtų.

Na, ir štai: vieną naktį Klubo patalposna išiveržia plėšikėliai. Suima Rudį, su- riša rankas ir kojas, užkiša jam kaž kuo burną, kad rėkti negalėtų, — apvagia Klubą ir pabėga!

Rytmetį atėjęs tarnauto- jas randa Rudį kančiose be- siraitantį, pusgyvi...

Nuo to laiko Rudžio svei- kata pradėjo kristi žemyn. Ir kiekvieną kartą, kai tik paklausdavai jo apie svei- katą, jis tau atrėždavo:

— Brolyti, jei ne tas bai- sus atsitikimas Klube, vis- kas būtų gerai...

Velionis Rudiš paliko Lie- tuvoje savo žmoną ir vaiku. Prieš karą, atmenu, jis nuo- lat siųsdavo Lietuvon lai- škus ir prie kiekvieno vis į- dėdavo tai penkinę, tai de- šimtį.

Naujiems metams jis bū- tinai pasiųsdavo saviškiams Lietuvoje ir amerikoniškų kalendorių.

Pastaruoju laiku jis gy- vendavo iš miestavos pašal- pos, tačiau yra aiškių davi- nių, kad Rudiš turėjo nuo seniau sutaupytų pinigų. Rimtai spėjama, kad jis prieš pat mirsiant turėjęs ne mažiau 13-kos šimtų do- lerių. Banke pinigų nelaike dėl visiemis žinomų priežas- čių.

Kur jo sutaupos dingo? Kas jas pagrobė? Kaip pa- grobė? Turbūt niekad neiš- aiškės. Negyvi juk nekalba.

R. Miza

Kaip Ruošiamasi Prie Naujos Partijos Suvažiavimo

Specialus Traukinys iš New Yorko Philadelphia; Lie- tuviai Kviečiami Skaitlingai Dalyvauti.

National Wallace for President Komiteto Tautinių Grupių Divizijos direktorius Arthur D. Kahn prašo mus paskelbti sekamą:

"Demonstrating that America is a land composed of many different national groups each contributing to the general culture of the land, the National Wallace for President Committee is inviting one thousand people representing more than 20 national groups in New York City to be special guests at the New Party Convention on Saturday, July 24th. A special train will leave Pennsylvania Station at 8:00 in the morning for Philadelphia. Symbolizing the ties of the American people in lands all over the world, this special train will be entitled "From All Lands."

"During the Saturday session of this historic convention which founds a New Party in America, Wallace and Taylor will receive their nominations. In the evening at a great public meeting in the Shibe Park baseball grounds, Wallace and Taylor will deliver their acceptance speeches.

"Banners and posters are being prepared by the different nationality groups. The delegation will be brightened by the appearance of representatives of each group in their national dress. At the end of the convention session there will be a parade from Convention Hall to the Bellevue Stratford Hotel during which choruses and dancers of the individual national groups will vie with each other in singing the songs and performing the dances of their heritages.

"In order to ensure obtaining tickets for the special train, the convention meeting and for the Shibe Park rally Saturday evening, individuals and organizations should send money for their tickets immediately. The total cost for the round-trip railway ticket and for the ticket to the Shibe Park rally is \$4.50. The train will return to New York Saturday evening after the Shibe Park rally.

"Checks for tickets covering railway fare and attendance to the Shibe Park meeting (\$4.50) should be made out to the National Wallace for President Committee and mailed to the National Wallace for President Committee, attention Arthur Kahn. Arthur Kahn, Director of the Nationalities Division, should be informed immediately of the participation of singing and dance groups."

3 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Ketv., Liepos 8, 1948

PARYŽIAUS ŽLUGIMAS

3-30-48

—82—

Vertė K. BARTKUS

Istorinė Apysaka

(Tęsa)

Buvo karšta diena; iš ryto ėmė kilti audra, bet debesys išsisklaidė, gi oras neatvėso. Visą dieną Andre išsėdėjo priekaitintoj dirbtuvėj. Apačioj krovė daiktus; užkalinėjo dėžes: tuk-tuk — atsi-
liepdavo Andre smilkinuose. Pavakariais jis ryžosi nueiti į "Rūkanti šunį" — tik tai spirita gali palengvinti tą mąžiantį skausmą. Išėdams į gatvę jis tuoj suprato, kad įvyko nelaimė. Gėlininkė verkė ant krūvos sulaužytų rožių: "Užmuš!... Užmuš!..." Kavinės savininkas įpylė kalvados Andre ir sau, sudaužė stiklų:

— Už jūsų!... Štai jums ir karas! Susilaukėm!... Kad jie kur pastiptų!...

Aplinkui gincijosi:
— Tai dar ne karas. Tai tik mobilizacija!

— Ne, dabar karas, neišsėsi. Pra-
keiktas Hitleris!...

— Nieko... Susitars...
Kepurėtas darbininkas padavė foksiu
cukraus:

— Na, patarnauk atsisveikinant!...

Kodėl jie praėit rudenį susitarė? Labai
paprasa — bijojo! Nenorėjo eiti kartu
su rusais. O dabar — kitas dalykas. Da-
bar jie — kareivys. Sieloje jie už Hitlerį.
Parduos jie mus, aiškus dalykas. O kas
turės mirti? Mes!... Tarnauk, mielasis,
tarnauk! Aš irgi antrojo rango kareivis...

Kurpius iškabino ant krautuvėlės du-
rų lapelį: "Uždaryta dėl kasmetinės mo-
bilizacijos" — netikėjo, jog bus karas,
murmėjo: "Sugalvojo! Aš turiu skubių
užsakymų..." Gėlininkė tebeverkė.

Vėl žmonės su čemodanais, su maišais.
Tamsu, mėlynai žiburiai. Lik sveikas,
Heršeli ir miglos! Andre abejingai sude-
jo į labai erdvų lagaminą marškinius,
muilą. Jis tingiai pagalvojo: kaip tu-
met... Argi iš tikrųjų kariausimė?...
Nebaigė minties: pasidarė liūdna. Rytoj
jis privalo važiuoti į Tulį — tai nepakei-
čiama. Argi ne vistik, kas bus pas-
kui?... Gyvenimo nebus.

Nei dainų, nei riksmo; niekas neprie-
saikauja, niekas neskelbia neapykantos,
nekliedi pergalės. Šamysis. Ir gėlininkės
rauda. Pro kaštano lapus prasiskverbė
silpnas žiburėlis. Zaneta — štai jo žvaig-
ždė. Bet jis neatrado jos, nepažymėjo
žemėlapyje. Ji nuskrido. Kur ji, ne
žvaigždė — gyva, plonomis karštomis
rankomis ir nelaimingo likimo moteris?
Tikriausiai verkia, kaip gėlininkė.

Bulvare staugė vienšia dūda. O kur-
pius, nugėręs, rėkavo:

— Viens-du dešinė, į kapus!...
(Antrosios dalies pabaiga.)

TREČIOJI DALIS

Liusjenas ėjo per aptemdytą miestą.
Eisena buvo neįprasta: tarsi po kojomis
jaustų priešo žemę. Linojo. Mėlynų lem-
pučių švieša paslaptingai mirgėjo pro
juodus platanų lapus. Liusjenas pyko.
Dar užvakar jis manė, jog karo nebūsią:
tėvas ruošias tik eilinę vyriausybės kri-
zę. Ir štai jums, siurprizas!... Pasako-
jama, kad Mažino linijoje jau esą šau-
do. Ryt vakare Liusjenas turi stoti į
šaukimo punktą. Už ką jis kausis? Už
Beką? Už "žmogiską vertę" — kaip
sakė tėvelis? Gali užmušti... Bet dar
baisiau apkasai, kapralo koliojimai, ke-
turiadesimties kilometrų žygiai. Nu-
bodu!

Ir Liusjenas garsiai nusiziovavo. Jį
prakalbino moteris:

— Ar nori bai-bai?

Jis ėmė juoktis: šitos veltui laiko ne-
leidžia! — Gatvių kampe stovėjo prosti-
tutės su dujokaukėmis. Liusjenas tarė:

— Atseit, kovos poste?

Viena moteris nusikeikė.

Pro užuolaidas Liusjenas pamatė švie-
są; įėjo į barą. Ten buvo daug žmonių;
gėrė, rėkavo. Apsiverkusi šeimininkė su-
mušinėjo taurėles su lankytojais.

— Jūsų?...
— Šiandien išvyko.

Daržovių parduotuvės valdytojas gėrė
romą ir šėlo:

— Ne, jūs man pasakykite, kam jis
reikalingas, tas karas? Nusisipiaut man
į lenkus!

Kiti palaikė jį:

— Jeigu anglai nori, prašau, tegu ka-
riauja!...

— Vieša paslaptis: Tessa gavo milijo-

nų svarų...

Liusjenas nesidėjo į pokalbį; tylėda-
mas gėrė ir širdo. Paskui nuėjo pas Dže-
ni — atsisveikinti ir kartu paimti kele-
tą tūkstančių. Rytoj jis gers visą dieną.
Tiesa, ir su savimi reikia paimti koki
tūkstančiuką — negi sėdėsi ant kareiv-
viškos putros!...

Dženi jį pasitiko liūdna, bet pakili-
os nuotaikos. Viskas jai atrodė nepaprasta;
Liusjenas gins laisvę, o Paryžių sudau-
žys, žus Luvras... Ji apsikabino jį ir
tauskėjo:

— Turi pakilti visas pasaulis... Aš
nupirkau tau šiltų daiktų...

Pamatęs kailinę liemenę, Liusjenas
prunkstėlėjo:

— Tai, mano mieloji, karininkui, o aš
antro rango kareivis. Ir, be to, dabar
rugsėjis, iki žiemos viskas baigsis.

— Liusjenai, ar tu turi dujokaukę?

Jie, tikriausiai, šiandien atskris... Aš
ieškojau dujokaukės, bet svetimšaliams
neduoda. Vaistinėje man pardavė kaž-
kokį skystį, patarė juo sudrėkinti nosi-
naite, kai bus leidžiamos dujos. Matai?

— Buteliukas žavus. Kuo gi tai ne
kvėpalai "Moline"? Apskritai, tegyvo-
ja grakštus gyvenimas! Tikiuos, kad ir
utėlės apkasuose bus elegantiškos.

Jis derglodamas užtraukė "Paryžius
lieka Paryžius."

Dženi užsiėmė ausis. Paskui pasidarė
rimta.

— Liusjenai, sakyk, tau baisu?

— Ne, koku.

— Bet juk teisybė mūsų pusėje?

Jis neveltui bare išlenkė keturias tau-
reles — tat juokėsi kvatodamas. Visu-
met baltas jo veidas irauda.

— Teisybė... Palauk, tuojau aš tau
viską paaiškinsiu.

Jis nutraukė nuo patalo megztą ant-
klodę, užsimetė ją ant pečių, ant gal-
vos užsimovė Dženi skrybėlę, sudėjo ran-
kas ir ėmė murmėti:

— Mano vaikai, šventoji dvasia nusi-
keido ant Bone ir Tessą. Mes einame į
pagalbą didžiajam kankiniui Bekui.

Tam "vargetai" buvo suteikti malonė
regėti dievo motiną Čekijos mieste Te-
šene. O Beloviežo girioje jis pasninkavo
drauge su šventuoju Sebastijonu, kurį
pasaulis vadina maršalu Geringu. O da-
bar Belzebubas nori atimti iš Boko Dan-
cigą. Drebėkite, bedieviai! Polis Tessa
eina vaduoti viešpaties karsto. Amen!

Dženi sumišo. Apie kokį Beką kalba
Liusjenas? Ir kur tas Tešenas? Ji ne-
skaitydavo laikraščių, nesuprasdavo po-
litikos. Bet už Liusjeno tauškalų ji pajū-
to ilgesį. Tylėdami įdėjo gėrė kavą. Pa-
galiau Dženi nedrąsiai paklausė:

— Atseit, netiesa, kad kariaujama dėl
laisvės?

— Dėl kokios laisvės?

— Nežinau... Aplamai, dėl laisvės...

Na, laikraščiai rašo, ką nori...

Jis nusiziovavo.

— Žolijo vakar buvo raudonas, šian-
dien jis sniego baltumo, ryt bus tamsiai
violetinis. Nuobodu!

Ji susimąstė; paskui naiviai pasakė:

— Tada reikia kelti revoliuciją.

Liusjenas ėmė pykti: kiek jis prisi-
kankino dėl to žodžio! Kultūros Namai,
straipsniai, knygos, ginčai su tėvu... Ir
štai kažkokia amerikietė jam plepa:

"kelti revoliuciją!"

— Kelkite pas save. Mes keturis sy-
kius kėlėme. Man pakanka! Gerai, nusi-
renk, aš noriu miego.

Jį pažadino sirenų kaukimas. Dženi
krėtė drebulys, jos rankos negalėjo pa-
taikyti į plačias peniuaro rankoves. O jis
apsivertė ant kito šono: velniop viską!
Veltui Dženi maldavo jį leisti į rūšį.
Galų gale pabėdė į duris.

— Išleikite!

— Velnio!

— Čia priešlėktuvinės gynybos virši-
ninkas.

Teko išeiti. Rūsyje buvo karšta, ank-
šta; vyrai dryžuotomis pižamomis; susi-
vėlusios pusnuogės moterys. Neskustas
subjektas, pasivadinęs "viršininku," rė-
kavo: "laikytis tyliai!" ir "paruošti du-
jokaukęs." Jo įsakymu senutė konsjer-
žinė kažkodėl ėmė laistyti sienas van-
deniu. Moteris, prispaudusi prie savęs
vaikus, kuklėjo. Buvo šnekama, kad
viena bomba nukritusi gretimose gat-
vėse.

(Bus daugiau)

Platusis Kelias

Rašo

A. DRAUGELIS

Išlaisvinę Aukštaitiją, Tary-
binės Armijos kariai ėjo į Lie-
tuvos gilumą, išvairdami vo-
kiškuosius grobikus iš skait-
lingų vietovių.

Mūsų mašina, judėjusi kar-
tu su kariuomenės gurguolė-
mis ir lauko virtuvėmis pas-
kui nuolat pirmyn slenkantį
frontą, sustojo Dotnuvos vals-
čiuje, netoli kaimo, kurio vie-
toje liko tik griuvėsiai. Pir-
mais, su kuriu susitikome
kaime, buvo valstietis ištiesda-
mas ranką, valstietis nedrąsiai
prašė virėjo, kišdamas seną,
surūkytą katiliuką:

— Gal, broleliai, ir man ko-
kio kaušo sriubos nepagailėsi-
te?

Mūsų tai nenustebino. Mes
pravažiavome Lietuvos žemę.
je daugiau kaip šimtą kilo-
metrų ir ne pirmą kartą gir-
dėjome tokių prašymų. Besi-
traukiantieji vokiečiai išsive-
dė visus valstiečių gyvulius,
atėmė maistą, o žmonės, likę
be duonos kėsnio, badavo.

Kariai pavaišino valstietį
riebia žirnių koše. Pavalgęs,
Jonas Mieliauskas, taip vadi-
no valstietį, pagyvėjo ir pra-
dėjo pasakoti apie savo gyve-
nimą. Prie vokiečių — bada-
vo žmonės, vargo. Atsitrauk-
dami, jie iš valstiečių atėmė
paskutinius skudurus.

— Tai mano namai. Matot,
kaip gyvenau, — parodė jis į
mažutę, įlinkusią, tartum ar-
klų nugara, šiaudinių stogų
pikute. Ir ne aš vienas taip.
Pažiūrėkite, visur toks pats
vaizdas.

Ir ištikrųjų, tarp rūkstančių
griuvėsių matosi trobeliukės,
viena į kitą panašios.

Greitu laiku mes iškeliavo-
me toliau. Jonas Mieliauskas
lydėjo mus, ir stovėdamas ke-
lio viduryje, mosikavo mums
sena, nuplyšusią kepurę.

...Šią vasarą vėl man teko
pabūvoti Dotnuvos valsčiuje.
Prisiminęs Joną Mieliauską,
aš nurykau į pažįstamą vietą,
bet jo senoji vietoje nebera-
dau. Man paaiškino, kad Jo-
nas jau daugiau metai kaip
dirba Marijos Melnikaitės
vardo kolektyviniame ūkyje.

Ivažiuojant į šį kolektyvinį
ūkį, mes pamatėm vyrus, ku-
rie kasė stulpus ir tiesė elek-
tros laidus.

— Ūkį elektrifikuojat?

— Taigi. Norim gyventi
kaip mieste, — atsakė kolek-
tyvinio ūkio valstiečiai. Aš
paklausiau apie Mieliauską.

Pasirodė, kad jis iš ryto išva-
žiavo į Kėdainius, į turgų pa-
duoti porą centnerių grūdų.

Kolektyvinio ūkio pirmininkas
Juozas Stankevičius pasiūlė
man kol sugrįš Mieliauskas
apžiūrėti jų ūkį. Aš mielai no-
ru sutikau. Mes priėjome prie
didelio pastato, jau baigiamo
statyti.

— Tai bus mūsų kolektyvinio
ūkio kultūros namai, — pasa-
kė statybos brigadininkas, ko-
lektyvinio ūkio valstietis. Ir
čia pat jis paaiškino, kaip at-
rodys šie namai. Vieną kam-
barį užims skaitykla, kitą —
biblioteka, trečiasis bus skir-
tas — įvairių ratelių darbui.

Čia valstiečiai galės gilinti
agrotechnikos žinias, klausy-
tis agronomų paskaitų. Patį
didžioji salė skiriama valstie-
čių susirinkimams, čia vyks
koncertai, bus demonstruoja-
mi filmai. Tuose pačiuose na-
muose laikinai veiks ir vaikų
darželis, kol bus pastatytas
naujas namas, kur, be to, bus
įrengta ambulatorija ir gim-
dymo namai.

Mes apžiūrėjome kolektyvi-
nį ūkį. Apžiūrėjome naujai
statomą didelę daržinę ja-
vams sukrasti ir kylančią san-
dėlį mašinoms ir kitam žemės
ūkio inventoriui sukrasti. Šio-
je vietoje apstu miško, ir
visi statomi namai mediniai.

Tačiau kolektyviniame ūkyje
greit bus pradėta statyti ir
mūriniai pastatai. Kad ūkis
turėtų savų rišamųjų medžia-
gų, šį pavasarį pradėta kros-

nies statyba kalkakmeniams
deginti.

— Tai, kad pas mus vyksta
statyba, tai tik viena mūsų
gyvenimo pusė. Anksčiau,
buržuazinėje Lietuvoje, mes,
vargingieji valstiečiai, ne tik
gyvenome bakūžėse, pusba-
džiai, bet ir klaidžiojome tam-
soje. Žemę dirbome primity-
viai, arkliais ardavome, ranka
sėdavome. O dabar mums že-
mę dirba ir apšėja mašino-
mis valstybinės mašinų trak-
torių stotys. Kolektyviniame
ūkyje kiekvienas valstietis
dirba tokį darbą, kokį jis la-
biausia mėgsta, kas, kaip sa-
koma, labiausiai prie širdies.

Gi dirbant vieną darbą galima
geriau išspecializuoti ir ge-
resnių darbo vaisių sulaukti.

Žiemos mėnesiais, padedami
agronomų ir kitų žemės ūkio
specialistų, mes giliname savo
žinias rateliuose, kiekvienas
gvidena tą darbą barą, kuri-
me jam tenka dirbti. Mes tu-
rime biblioteką, laikraščius.

Mes klausomės paskaitų, žiū-
rim kino filmus. Mums at-
vertas platus kelias prie kul-
tūrinio ir pastūrinio gyveni-
mo. Tas kelias — kolektyvi-
nį ūkį santvarka.

Kolektyvinio ūkio pirmini-
kas padarė palyginimą tarp
Marijos Melnikaitės vardo
ūkio ir tų valstiečių ūkių, ku-
rie dirba ir gyvena individu-
aliai. Panaudojant žemdir-
bystėje traktorius ir kitas mo-
dernines žemės ūkio mašinas
bei priekabinį agrotechnikos
mokslo, jau pirmaisiais metais
Marijos Melnikaitės vardo ko-
lektyvinis ūkis surinko grūdi-
nių kultūrų derlių iš kiekvieno
hektaro paskiromis kultūromis
po 5-7 centnerius didesni, ne-
gu jų kaimynai — individua-
lūs valstiečiai. O šiais me-
tais kolektyvinio ūkio pašėliai
žada dar gausesnių derlių. Ko-
lektyvinio ūkio laukai skiriasi
nuo kitų, kaip dangus nuo že-
mės.

Kolektyviniame ūkyje su-
kurta patvari bazė gyvulinin-
kystei vystyti. Suorganizu-
tos stambios arklų, karių,
avių ir paukštinkystės fer-
mos.

Apžiūrėję fermas, radome
ką tik grįžus iš turgaus Joną
Mieliauską.

Jis dėvėjo naujutėliau
kostiumą, geras odiniai ba-
lais, po pažastimi laikė pirkni-
us, įsigytus mieste.

Jis dabar gyvena nedidelia-
me naujame name. Jo butu-
kė jauku ir švartu.

Jonas Mieliauskas kolekty-
viniame ūkyje per pirmuosius
dešimtį kolektyvinio ūkio gy-
venimo mėnesius, su savo šei-
ma jis išdirbo 782 darbo die-
nas. Už tai gavo 3½ tona
grūdų, 20 kg. cukraus, 38
kg. mėsos, tam tikrą kiekį
medaus, vilnų, daržovių ir 3-
514 rublių grynais pinigais,
norskaitant tų pajamų, kurias
jis turėjo iš savo individualio
sklypo. Savo daržę jis
prikasė 7 tonus bulvių, nema-
žą daržovių. Jis nupenėjo 2
meitėlius. Jo kaimynas vals-
tietis šidlauskas maždaug per
tą patį laiką uždirbo dau-
giau kaip 2 tonų grūdų, dau-
giau kaip 2 tūkstančius ru-
blių pinigais. Prieš naujus
metus paskerdė vieną meitę-
lį, vasario mėnesį — antrąjį,
o vieną dar paliko auginti

Pittsburgh, Pa.

Vieša Padėka

Mano gerbiamos draugės,
tariu jums visoms širdingai
dėkui, kurios mane aplankė-
te esant ligoninėje. Jūs su-
teikėte daug stiprumo ir pa-
lengvinote tas sunkias valan-
das ir ilgas dienas gulint ant
patalo.

Dėkavoju jums visoms už
dovanas, gerus linkėjimus, at-
virutes ir už gėles.

Sally Aglinski.

Dienraščio Laisvės

PIKNIKAI

SHENANDOAH, PA., RUGP. 1 AUG.

Fire Co. Grove, Brandonville, Pa.

PHILADELPHIA, PA., RUGS. 5 SEPT.

CRESCENT PICNIC GROUNDS

56 Cornell Avenue Gloucester Heights, N. J.

WATERBURY, CONN., Rugs. 5 Sept.

Lietuvių Parke, Chestnut Hill Rd.

(Už Lakewood Ežero)

CHARLES J. ROMAN

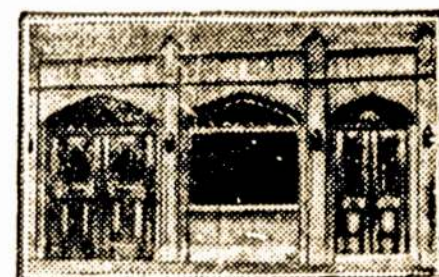
(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių
Direktorius

Liūdesio valandoj kreip-
kitės prie manęs dieną ar
naktį, greit suteiksime
modernišką patarnavimą.
Patogiai ir gražiai moder-
niškai įruošta mūsų šer-
meninė. Mūsų patarnavi-
mu ir kainomis būsite pa-
tenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

RONKONKOMA
8634TELEPHONE
STAGG 2-5048

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdesio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prienamą kainą.

Puikiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos
Mylimiems Pašarvoti Devanai

660 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

4 pusk.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Ketv., Liepos 8, 1948

CHICAGOS ŽINIOS

**2,000 Pasiskę už Kovą prieš
Fašizmą; Sudėjo \$1,200 Ko-
vai už Išlaisvinimą 11-kos
Antifašistų**

Midland Hotelyje erdviam
balruimijje įvyko protesto mi-
tingas prieš įkalinimą 11-kos
narių Jungtinio Anti-Fašistinio
Komiteto.

Geras kalbas pasakė: Rebec-
ca Styles Taylor, Progressyves
Partijos kandidatė į valstijos
senatorių; Ernest DeMaio, vi-
ce-prezidentas nacionalės Uni-
ted Electrical Workers unijos,
ir Fred Ptashe nuo Amerikos
Žydu Kongreso, Chicago's Sky-
riaus. Jie visi žymėjo, kaip
Amerikos reaktorieriai su Ne-
amerikiniu Komitetu priešaky-
je nori urmu panaikinti visas
civiles laisves žmonėms ir įves-
ti fašizmą.

Howard Fast, paskilbes no-
velistas ir daugelio knygų au-
torius, negalėjo pribūti, todėl,
kad už kelių dienų jis turi eiti
kalbėjimams. Jo vietoje buvo at-
vykęs advokatas Carl Marzani,
kuriam taipgi grėsia kalbėji-
mas.

Carl Marzani yra kilęs iš ita-
ly šeimos ir mažas atvežtas
šalin. Jis mokslus išėjo
čionai. II Pasaulinio Karo me-
tu ištikimai ėjo atsakomąsias
pareigas, kaip Pacifiko, taip
Europos frontuose. Jis dirbo
karo štabe, Karui pasibaigus
grįžo į civilį gyvenimą apdova-
notas aukštais ordenais.

**Neamerikinis Komitetas Rado
Jį Negeistinu**

Neamerikinis komitetas Car-
la Marzani apkaltino, kad jis
būdamas ir eidamas aukšto ka-
ro pareigūno pareigas nepasi-
sakė esąs komunistas. Už tai jis
irgi yra nusmerktas kalbėji-
man.

Carl Marzani labai gražiai
savo kalboje pajukė Neame-
rikini Komitetą, kuris kaip tik
pasirinko sau tinkamą vardą
neamerikinio komiteto. Mar-
zini apgailestavo, kaip tiems
reakcininkams nėra lengva gin-
ti ir ramstyti šią įrankį, tru-
nėjančią ir baigiančią atgyven-
ti savo nusenusias dienas kapi-
talistine sistema.

Marzani sakė: "Nežiūrint,
kad mes eisime kalbėjimams, šių
dienų kapitalist. sistemos die-
nos nepagerės, o priešingai —
dar pablogės, nes mūsų vietas
užims kiti, nauji dar su dides-
ne energija, vis nauji žmonės."
"Matome, Wallstryčiui nesi-
seka nei Graikijoje, nei Kinijo-
je, nei vakarinėje Europoje,
na, ir namie taipgi. Amerikos
žmonės irgi pradeda mąstyti,
kodėl nepabandyti Trečios Par-
tijos? Tas noras išbandyti Tre-
čiąją Partiją veda reakciją iš
lygsvaros," pasak Marzani.

**Amerikos Masės Atmušė
Mundt Bilį**

Mundt-Nixon Bilius skelbia-
mas ir siūlomas prieš komunis-
tus, tikrenybėje jis yra, sulgy
Marzani, taikomas prieš Pro-
gresyve Partiją ir darbo uni-
jas.

Marzani pabrėžia, kad Ame-
rikos reaktorieriai ir III Karo
rengėjai gerai žino, kad karas
pradėti neįmanoma, kol šalyje
nėbus įvestas fašizmas. Tam
priimta pirmiausiai Taft-Hart-
ley Aktas ir norima dabar pri-
imti Mundt-Nixon Bilius.

Amerikos imperialistai dan-
tį griežia prieš velionį Roose-
veltą, kad jis kooperavo su So-
vietų Sąjunga ir padėjo sumu-
ti fašizmą Europoje, kur pla-
čiosios masės yra įsijudinę už
darbo žmonių tvarką jau be ka-
pitalizmo.

Marzani baigdamas pabrėžė,
kad nėra ko nusiminti, jei re-
aktorieriai tokioj padėtyje ir
desperacijoje. Amerikos plačio-
sios masės išsijudina kovon už
pastovios taikos išlaikymą, ci-
vilių teisių apgynimą; jos laiki-
nai atmušė Mundt Bilį. Ame-
rikos liaudis yra jau ne kartą
apgailėjusi reakcijos pasimoji-
mus, taip ir šiuo kartu išeis
laimėtoja.

Paskiausiai kalbėjo Dr. Ed-
ward Barsky, pirmininkas
Jungtinio Anti-Fašistinio Ko-
miteto ir vienas iš 11 nusmerk-
tųjų. Jis nurodė, kiek šis ko-
mitetas gelbėjo Ispanijos kovo-
tojus ir kaip svarbu juos gel-
bėti ir vesti agitaciją, kad mū-
šio šalies plačiosios masės su-
pažindintų kas yra gen. Fran-
ko fašistų režimas, kas yra fa-
šizmas.

**UPW Konvencija Priėmė
Kovingą Programą**

CIO United Packinghouse
Workers konvencija baigėsi
priėmus kovingą programą ir
išrinkus didžiulioje progresy-
vius viršininkus, Ralph Hels-
tein pritarė.

Chicago's Distrikto No. 1 di-
rektorium į vietą rezignavusio
Herbert March išrinktas Ha-
rold E. Nielsen, 39, Cudahy
Brothers Co., lokalo 40 prezi-
dentas, Cudahy, Wis. Herbert
March rezignavo, kuomet UPW
egzekutyvė taryba nutarė Taft-
Hartley Aktui pasiduoti ir iš-
pildyti palūžėjimus, kad jie
nėra komunistai.

Už Nielsen nebalsavo tūli de-
šiniųjų, kontroliuojami lokalai.
Nielseną rėmė March-Helstein
šalininkai.

Nielsen po išrinkimo savo
kalboje pabrėžė, kad vyriausia
naujų UPW viršininkų pareiga
turės būti suvienijimas skir-
tingų pažvalgų grupių naudai
unijos, kad nauja sutartį da-
rant su skerdyklų savininkais,
jie žinotų, kad mes iki pasku-
tiniam esame kaip vienas.
UPW sutartis su pakierais bai-
giasi rugpjūčio 11-tą.

Meyer Stern vėl Išrinktas

Meyer Stern, kuris buvo re-
zignavęs kartu su Herbert
March dėl Taft-Hartley įstaty-
mo, išrinktas New Yorko dis-
trikto No. 6 direktorium.

Balsuojant už tarybos narius
ir direktorius, delegatai rėmė
Ralph Helstein šalininkus ir di-
džiumą jų išrinko sekamiems
dviem metams. UPW Egzeku-
tyvė Taryba susideda iš 14 na-
rių.

Lewis J. Clark ir Frank El-
lis išrinkti sekretoriais - kasie-
riais, Russell Lasley ir Fred
W. Dowling — vice preziden-
tais.

Priimtoje programoje nau-
jai sutarčiai ateinantiems me-
tam pasisakoma už abėną algy

Vardan Žmogaus

Vokiečiai traukėsi. Su
bejėgia pagieža jie vedė Vil-
niuje artillerijos ugnį. Arti-
lerijos sviediniai sprogo
Vilniaus ligoninės kieme.
Oras drebėjo ir buvo pajuo-
dės nuo dūmų. Vienas ligo-
ninės korpusas ruko, ji su-
sprogdino tiesiai pakliuvusi
bomba.

Chirurgas Norkūnas ir
jo asistentas jaunas gydy-
tojas Širmenis, buvo du
vieninteliai gydytojai, ku-
rie pasiliko tomis dienomis
ligoninėje. Operacinę jie
perkėlė į rūsi. Į ligoninę
vis nešė sužeistuosius. Abu
chirurgai, trečia para ne-
padėdami iš rankų įrankių,
darė operaciją po operaci-
jos. 48 valandos be miego,
įtemptame, atsakingame
darbe. Abu gydytojai vedė
kovą su mirtimi.

Vokiečiai nutraukė arti-
lerijos apšaudymą tik tada,
kada tarybiniai kariai pri-
vertė juos mesti ginklus ir
traukis toliau į vakarus.

Po to į miestą įžengė ar-
mija išvaduojoja. Ligoniai
iš rūsi buvo pėrgabenti į
palatas. Operacinė buvo su-
grąžinta į senąją vietą.
Abu chirurgai pirmą kartą
per šias dienas atsigulė.
Pailusę jie vėl stojo prie
operacijų stalo.

Praėjo beveik keturi me-
tai.

Mes visi apsilankėme to-
je pačioje ligoninėje. Ligo-
ninės pilnumo atstatyta.
Taikos sąlygose tęsiasi kas-
dieninis kilnus darbas,
nutrauktas karo.

Balta, šviesu, tylu patal-
pose. Ligoninės korpusų
centre — gražiai prižiūri-
mas sodas, jame daug sub-
lelių, ant kurių ilisi stip-
resnieji ligonys. Lygiais ir
švariais cemento takais
skuba jaunimas, tai Vil-
niaus universiteto studen-
tai, būsimieji medicinos
darbuotojai. Jie ligoninėje
praktikuojasi, stebi, kaip
dirba patyrę gydytojai.

Gydytojas Norkūnas —
chirurgas, savo pareigas
vykdo po hitlerininkų ap-
šaudymu, įgyjo jaunimo
meilę. Bet ne tik jaunimo
tarpe chirurgas įgyjo po-
puliariumą. Ligoninės per-
sonalas, seni gydytojai, po
sunkių operacijų sveikstan-
tieji ligoniai — chirurgas
Norkūno vardą taria šiltai,
jautriai ir draugiškai.

Talentingas gydytojas, jis
nepaliaujamai ieško naujų
kelių ir priemonių sudėtin-
giausioms operacijoms, kad
palengvinti žmonių kančias,
padaryti operacijas mažiau
pavojingomis žmogaus gy-
vybei. Būdamas Vilniaus
universiteto bendrosios chi-
rurgijos katedros vyres-
nioju dėstytoju, jis sek-
mingai vykdo mokslinį dar-
bą skrandžio opos priežas-
ties atradimui.

Chirurgas Norkūnas ne-
tik pats atkakliai tobulina
savo žinias, daro sudėtin-
giausias operacijas, bet sa-
vo patyrimą perduoda ir
jauniesiems kolegoms. Jo
priežiūroje ir po jo vadova-

pakėlimą, šventadieniam dides-
nį atlyginimą, vakacijas ir ki-
tus pagerinimus.

Didlapiai labai entuziasti-
škai rašė prieš UPW konvenciją
ir pradžioje jos. Bet po antra-
dienio jų tonas atsimainė, be-
jokių ūpo buvo rašoma. Kodėl
taip atsitiko? Todėl, kad reak-
cinių didlapių norai neišpildė.
Gynėjai skerdyklų interesų,
mėšos trusto godišių manė ir
pranašavo, kad dešinieji ele-
mentai laimės šioj UPW kon-
vencijoje. Bet išėjo priešingai,
todėl raudonbaubiam ūpas at-
krito.

vimu dirba visa eilė jaunų
gydytojų-chirurgų. Jie pas jį
praėina rimtą mokyklą, iš-
moko atsakingas operacijas
daryti savarankiai, pamilo
šią sritį. Jaunieji gydyto-
jai ėmė žiūrėti į savo dar-
bą novatorių akimis, ieško-
ti pačių geriausių ir efek-
tingų kelių negailestingai
smogti žmogaus nedraugui
— ligai.

Kostas Širmenis — vie-
nas iš vertingiausių prity-
rusių gydytojų padėjėjų, sa-
vo mokytojo Norkūno padė-
jėjas.

Pirmą savo operaciją Šir-
menis padarė prieš 4 me-
tus, kada jis kartu su savo
mokytoju ligoninės rūsy,
artillerijai apšaudant darė
operacijas. Prieš pusantų
metų jis pradėjo savaran-
kiai daryti atsakingas ope-
racijas. O prieš savaitę jis
įvydė 321 savarankią ope-
raciją — galvos smegenų
srityje. Pacientas, kuris
turėjo sutriusktą kiaušų
ir į smegenis susmėgusią
kaulo atplaisą, jaučiasi ge-
rai, sparčiai gyja.

Gydytojas Širmenis jau-
nas, energingas vyras, be
galo mylintis savo darbą.
Po dežiuravimo jis ligoninė
apleidžia vidurnaktį ar pa-
ryčiu.

— Jaunam chirurgui bū-
tina, kiek galima ilgiau pa-
būti ligoninėje, — sako Šir-
menis, — juk neužtenka iš-
mokti tam tikrą skaičių
operacijų. Reikia visą laiką
dirbti ir su ligoniais ir su
savim... Reikia stebėti li-
gos eigą... Kitaip atsilik-
si.

Gydytojas Širmenis savo
darbu nesiskiria nuo zo-
džių. Tai gabus chirurgas,
kupinas iniciatyvos, aukš-
tąjį pareiškimą. Jis seka
naujausią medicinos litera-
tūrą, daug dirba, rūpestin-
gai analizuoja kiekvieną
savo operaciją.

— Smetoninėje Lietuvoje,
— kalba toliau gydytojas,
— jaunimui buvo žymiai
sunkiau. Žymios medicinos
pajėgos viena į kitą žiūrė-
jo, kaip į konkurentus, slė-
pė savo žinias, savo spren-
dimus. Kitaip dabar pas-
mus. Štai aš pats, gaunu
paramą, patarimus iš vy-
resniųjų kolegų chirurgų ir
ypač iš gydytojo Norkūno
— savo mokytojo. Tik dir-
bti ir siekti kuo didžiausio
žinojimo.

— Pasiiekti to, kad nei
viena liga nebūtų mums pa-
slaptis. Kovoti už žmogaus
gyvybę, žmogaus vardan...
Jonas Dovydaitis.

Scranton, Pa. — Mamie
Francione, 100 metų, sako,
kad ji todėl ilgai gyvena,
jog nešoko, nedainavo ir al-
koholio negėrė.

PRANEŠIMAI

SCRANTON, PA.

Literatūros Dr. jos 39 kp. susir-
kimas įvyks 11 d. liepos, 2 val. die-
na, pas E. Geležauskiene, 1210 Blair
Ave. Visi draugai dalyvaukite, nes
yra daug svarbių reikalų aptarti.
Taip pat išsirsite raporta iš LLD
12-tos. Apskr. pikniko, kuris įvyko
brizelio 13 d. — P. Slekaitis, sek.
(159-160)

WORCESTER, MASS.

LLD 11 kp. ir balsuotojų klubo
bendras susirinkimas įvyks 11 d.
10 val. ryto, 29 Endicott St. Cia
rinksime delegatus į Trečiosios Par-
tijos konvenciją, kuri įvyks Phila-
delphia, Pa., nominavimui Henry A.
Wallace į šalies prezidento vietą.
Visi dalyvaukite. — J. M. Lukas, sek.
(159-160)

CAMDEN, N. J.

LLD 133 kp. pusmetinis susir-
kimas įvyks liepos 11 d., 2 val. die-
na, draugu Pattenų sode, 24 Cornell
Ave., Gloucester Heights, N. J., ša-
lia pikniko daržo. Visi nariai daly-
vaukite, nes turime svarbių reikalų
svarstymui ir nutarimui. — W. Pat-
ten, sek. (159-160)

KRISLAI

(Tasa nuo 1-mo pusl.)

yra, be abejonės, pilnai ap-
rūpintas tu, kuriems jis tar-
nauja, kurių interesus jis gi-
na.

★ ★ ★

Gal dar ne visiems žinoma,
kad šiandien Amerikos žemės
apdirbimui tarnauja trys mi-
lijonai traktorių, kurie trau-
kia penkiojų milijonų ake-
čių, plūgų ir kitokių padar-
gų? Mūsų šalies fermeriai
turi 1,880,000 sunkvežimių ir
4,680,000 automobilių.

Keturkojis darbo arklys
jau ir laukuose darosi tokia
pat retybė ir keistenybė,
kaip ir mieste. Plienas ir ga-
zolinis pavaduoja arklio ir
jaučio jėgą. Ir tai gerai. So-
cialistinėje santvarkoje tai
būtų didžiausia laimė visam
kraštui.

Prie to einama ir Lietuvoje.
Žemės ūkio kolektyvizacija
atneš į kaimą kultūrą ir lai-
mę.

**Demokratas Prašo Trumaną
Nominuoti Eisenhowerį**

Jersey City. — Čionaiti-
nis demokratų vadas Fr.
Hague prašė Trumaną, kad
ragintų gen. Eisenhowerį
kandidatuoti į Jungt. Vals-
tijų prezidentus.

**Amerika Slaptai Permeta
Karo Laivus Kitur**

Istanbul, Turkija. — Kari-
niai Amerikos laivai, pagal
slaptus įsakymus, išplaukė
iš Turkijos ir Graikijos, me-
nama, į Palestiną bei Tries-
tą.

Nanking. — Činų komu-
nistai užėmė Yenčow miestą;
tautininkai atgriebe
Taianą.

Berlin. — Amerikonai lėk-
tuvais gabena jau ir anglį
ir žibala į vakarinę Berlyno
dalį.

BAR & GRILL

LIETUVIŠKA ALUDE
DEGTINE, VYNAS ir
ALUS

**Kanados
Black Horse Ale
Joseph Zeidat, Jr.**
411 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

LITUANICA SQUARE

RESTAURANT

Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI

PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKSTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITEJE

282 UNION AVE.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Evergreen 4-9612

GREEN STAR BAR & GRILL

LIETUVIŠKAS KABARETAS

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksinti ir pasišokti, užsien
pas "Green Star Bar and Grill", nes žino, kad visados bus patenkinti

ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.

Geriausias Alus Brooklyn

PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ

459 GRAND STREET

(Skersai nuo Republic Teatro)

BROOKLYN, N. Y.

Telefonas EV. 4-8698

5 puol.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Ketr., Liepos 8, 1948

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

OPERATORĖS
PATYRUSIOS PRIE \$3.75 SUKNELIU
NUOLATINIS DARBAS. GERA ALGA
G. G. DRESS SHOP
125-05 101st AVENUE
RICHMOND HILL, L. I.
VIRGINIA 9-5485 (159)

**PER FOURTH OF JULY
ŽUVO NET 655**

Chicago. — Naujausi
skaitmenys rodo, jog Lie-
pos Ketvirtosios šventės
Žuvo 655 žmonės nelaimin-
guose atsitikimuose visose
valstijose.

J. J. Kaščiūčius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUMboldt 2-7964

**Matthew
BUYAUSKAS**

Laidotuvių Direktorius

☛

Litūnoje valandose simpatiškal
ir asmeniškai patarnauja už
priemamą atlyginimą.

☛

Moderniškal įrengtos Koplyčios

426 LAFAYETTE ST.,

Newark 5, N. J.

Tel. MArket 2-5172

Fotografas

Traukiu paveikslus familių, ves-
tūvių, kitokių grupių ir pavienių
iš senų padarau
naujus paveik-
lus ir kraujaus
sudarau su ame-
rikoniškais. Rel-
kalui esant ir
pašalinu tokių
dydžio, kokių pa-
geidaujama. Tai-
joci atmalavodu
įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn

Kampus Broadway ir Stone Ave., prie
Chancey St., Broadway Lin.

Tel. GLEnmore 5-5191

**Egzaminuojam Akis,
Rašome Receptus**
Darome ir Pritaikome Akinis

Drs. Stenger & Stenger

Optometrists

394-398 Broadway

Brooklyn, N. Y.

Tel. ST. 2-8342

IDEALIŠKA VIETA VAKACIJOMS

Geram poilsiui praleiskite savo vakacijas ant
moderniškos farmos, su visais patogumais, aukš-
tai ant kalno, 2½ valandų iš New York miesto.

KAINA \$35 Į SAVAITE

Puikiausias valgis, didelis, oringas kambarys,
arti maudynių.

Mrs. Nellie Dauenhauer

R.F.D. 1, Box 325, Stone Ridge, N. Y.

Telefonas High Falls 3185

Kelrodis: Short line bus iš Dixie Hotel, 8th Ave.
ir W. 42nd St. Išlipkite Rosendale. Arba imkite
laivą nuo W. 42nd St. ir išlipkite Kingston Point.

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE

Valgykite Pietus pas

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR

426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.

PIETŪS 60c. VAKARIENĖ 85c

Iš 5-ių patrovų Iš 7-ių patrovų

VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ

8-ių Patrovų Gerai Suderinto Valgio \$1.60

Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogų ir ma-
lonu. Mandagus patarnavimas.

Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivašinimas bei parė. Pra-
šome užėiti pasilinksinti. Nesigailėsite.

Salę išnuomuojuome dėl puotų, pokilių, krikštynų, parų, vestuvių
Žemos kainos už viską.

Valgiai ir gėrimai aptarnaujami žemom kainom.

August Gustas BELTAIRE FLORIST

Lietuvis Kvietkų Pardavėjas

6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.

(kamp. 68th St.)

New York ir Apie Linkės Žinios

Spauda Ivertina Tarybinę Filmą Stanley Theatre

Visa New Yorko spauda teigiamai atsiliepia ir giria naują tarybinę filmą "Kaimo Mokytojas" ("Village Teacher"), kuri yra rodoma Stanley Theatre. Nurodoma, kad ta filmą prilygsta tokiems tarybinio ekrano sedevrams kaip "Čepajevs," "Gorkio Jaunystė" ir "Kelias Atgal."

Visa spauda be išimties ir politinio nusistatymo skirtumo nurodo, kad šioje filmoje jaučiamas didelė pagarba humanizmui ir atskiram žmogui kaip būtybei. Laikraščiai taip pat pažymi, kad filmą galima kritikuoti iš techninio taško, bet kad jos pliusai žymiai atsveria silpnynes.

ALP Vėl Nominavo New Yorko Valstijos Senatan Sherbellį

Kings County Amerikos Darbo Partiją (ALP) skelbia, kad valstijos senatorius Kenneth Sherbell vėl jos nominuotas. Sherbell vėl jos nominuotas valstijos senatorius darbietis. Darbo Partija taip pat indorsavo du demokratinius kandidatus.

ALP nurodo, kad kaip vienintelis darbietis valstijos senato Sherbellis parodė daug drąsos, ryžtingumo ir sugebėjimo kovoti už New Yorko valstijos bendrai ir jo atstovaujamos Kings apskrities vpatį darbo žmonių reikalus.

Chicagiečiai Svečiai Gėrėjosi Mūsų Pikniku

Gražiai Pamylėjo Chicagiečius

Laisvės piknike, be daugelio kitų svečių, atvykusių iš toliau, buvo chicagiečiai Vytautas ir Daratėlė Judzentavičiai (Yuden), taip pat Juozas ir Bronė Vaitkai.

Daratėlė Yuden, kaip žinia, yra žymi chorvedė ir šandien vadovauja didžiuliam Aido Choriui Roselande, Chicagos priemiestyje.

Po pikniko Adomas Dagys, pasikvietęs svečius chicagiečius, taip pat būrelį menininkų iš mūsų apylinkės, nusivėžė į vieną gražią vietą Greenwich Village ir vaisingai juos patraktavo.

Daratėlė Yuden pasakojo apie savo chorą ir jo visokias problemas.

—Choras, — sakė ji, — didelis, gražus ir daro puikų progresą. Žiema statysime operetę—verstą iš anglų kalbos. Operetę verčia Jonas Kaškaitis.

Iš Brooklyno svečiai išvyko porai dienų į Atlantic City, N. J., o iš ten vyks į Shenandoah, Pa. Paskui—namo. N.

Veikėjas Petras Grabauskas Išvyko Atostogų Baltimore

Petras Grabauskas, gerai žinomas New Yorko lietuviams kaip vaidintojas, dainininkas ir meno veikėjas, išvyko keleto dienų atostogų į Baltimore. Grabauskas yra "Aido" choro ir Liaudies Teatro veiklus narys bei narys eilėje pažangiųjų organizacijų.

Jis grįš į New Yorką ateinančią savaitę.

Su Laisvės Pikniko Gausiais Svečiais

Tarpe tūkstančių brooklyniečių, atvykusių į dienraščio Laisvės pikniką praėjusį sekmadienį, Klaščiaus Clinton Parke, Maspeth, galėjai rasti atstovybę veik iš visų Jungtinių Valstijų. Galėjai rasti, jei turėjai laimės susitikti. Reikėjo laimės. Be to čia, kaip adatos šieno vežime, galėjai ieškoti svečio ar viešnios per visą popietį ir nesurasti, jeigu neatitiktai sueiti į vieną ir tą pačią vietą sykiu.

Daug daugiau svečių buvo negu čia paminėsiu. Prisimenu tik ašmeniška susitikimus.

Visai nesitikėtai susitinku Donna Danks iš Detroit, Mich., Jono ir Julijos Daukų dukterį. Piknike pirmą kartą. Sakėsi, jog piknikas patiks. Ir Lietuvių Kultūrinį Centrą atlinkusi. — Puikus, — sako jina.

Donna viešėjo pas savo draugus šioje apylinkėje porą savaitę. Atostogomis čionai pasitenkinusi.

Tariausi apeiti visą pikniką, pradedu iš kairės.

Vos spėju apsidairyti ir ką matau — visa grupė rochesteriečių. O tai irgi gana tolimas kelias, net apie 400 mylių. Atvykę George ir Nellie Švedai, Petras ir Albina Baranai, Juozas ir Viktorija Sukiai, Rapolas Barauskas ir jo švogeriai torontietis Vincas Žilinskas, eastrochesteriečiai Ona ir Petras Malinauskai. Su rochesteriečiais buvoja ir baltimorietis Balsys.

Malinauskai apsisotę pas savo dukterį, žentą ir jo motiną Albertą ir Blanche Makutėnus Cranforde, N. J.

Čia pat susitinku dd. Kvietkauskus iš Cambridge, Mass. Sako, būtume buvę Maynarde ikykstančiame Laisvės piknike, jeigu nebūtume pasinaudoję švenčių progą norėję pamatyti Lietuvių Kultūrinį Centrą.

Žingsnis tolyn, susiduriu su gražiai belinksmaujančiu būriu bridgeportiečių ir kitų iš tos apylinkės svečių. Čia Amelia Brewer iš Fairfield, Valatkienė su namiškiais, Jocių šeimos trys, Baranauskų visa šeima, Staneikienė su dukterimi, Skirkai, Baltrėnienė ir namiškiai, Šimkai ir šeima, Švegzda, Jasulevičius.

Iš Connecticut veik negalima išeiti Laisvės piknike, tokie jie draugingi kaimynai, tad nuo bridgeportiečių netoli ir iki waterburiečių.

Waterburio būryje teko susitikti įjymiąją veikėją Kristiną Stanislovaitienę, atvykusią čionai perstatyti trečiosios partijos reikalus. Su ja ir jos sūnus Paul. Čia taipgi Strizauskienė ir jos sūnus, Sabutis, Danisevičius, Buzienė, Ablašienė, Antanavičius, Balūnas, Marcinionis, Yankeliūnienė. Sakoma, buvę ir daugiau waterburiečių.

Iki newhaveniečių pavyko dasigauti tik prietemiais, jiems jau "susibuntavojus" ruoštis namo, eiti į busą. Varko prieblandoje neapavyko įžiūrėti bent didžiulios, tad liksis visi neminėti.

Iš tolimesnių Pennsylvanijos miestų teko matyti su Grabausku iš Frackvilles, Urbanais ir sūnumi iš Ashland, Aponikais iš Mahanoy City, St. ir Violet Kuzmickais iš Shenandoah, Geniu ir Kleivinsku iš Seranton, Juozoku, Cihulskiene iš Wilkes-Barre ir Nanticoke. Iš pastarųjų miestų

čia buvo dideliu būriu, būsu. Tačiau prasiskirsčiusius po platų daržą ne visus pavyko susitikti. Mažai pavyko susitikti ir philadelphiečių, nors jie taip pat buvo atstovinių.

Gražių svetelių buvo ir iš mūsų artimos kaimyniškos valstijos, kaip rodė užrašai stalų: Cliffside, Harrison, Newark ir gal kurie kiti. Pripažinsiu, vakaras užėjo pirmą spėjimo apeiti visą pikniką, pamatyti visus stalus, jau nekalbant apie visus prie jų esamus svečius. Parkas čia nedidelis, užtektų gal dešimties minučių apeiti visais kraštais.

Bet jame žmonių daug, tad vien pasisveikinti, persimesti žodžių kitu kelių valandų neužtenka.

Visi minėtieji, kaip ir neminėti, prisidėjo brooklyniečių rengto Laisvės pikniko gražumui ir džiaugsmingumui. Miela yra susitikti senai matytus draugus. Smagu yra įsigyti naujų pažinčių. Laisviečiai, taip lygiai ir visi brooklyniečiai esame dėkingi visiems atsilankymu suteikiusiems mums progą dar kartą džiaugtis didžiausiu ir gražiausiu lietuvių pikniku Brooklyne — dienraščio Laisvės pikniku.

Rep.

Šiluma, Tvankumas Praėjo

Karštis apie ar virš 90 laipsnių ir didelis tvankumas drėgnumas, kuris per praėjusią savaitę ir šios savaitės pradžią kankino newyorkiečius, pasibaigė, — bent laikinai.

Oro tyrinėjimo stotis praneša, kad dabar galima tikėtis bent kelių dienų šaltesnio oro. Oro atšalimas pareina nuo didelės oro masės, kuri per Vidurvakarius atslinko į Rytus nuo Kanados šiaurvakarinio kampo.

Motina Kalinama Savo Sūnaus Nušovime; Nenormali

Policija Westchesteryje suėmė 47 metų amžiaus motiną Signentą Ascuitto, kuri yra kaltinama savo 13 metų sūnaus nušovime. Suimtoji yra turtingo drabužių fabrikančio žmona. Tėvas paaiškino, kad suimtoji motina turėjo ginčus su sūnumi ir ketletą kartų kartojo, kad jeigu jis neina "gerais keliais," ji verčiau jį nužudysianti.

Manoma, kad ji bus paskelbta nenormalia.

Mirė

Bronius Paleakatis, 28 m. amžiaus, gyvenęs 70-40—57th Rd., Maspeth, mirė liepos 2 d., Pilgrim State ligoninėje, Brentwood, N. Y. Buvo pašarvotas Bieliausko koplyčioje ir palaidotas liepos 7 d., Kalvarijos kapinėse. Paliko nuilūdusius tėvą Stanislovą, vieną brolį Stanislovą, dvi seseres — Mrs. Helen Maracich ir Mrs. Mary Belskis ir tetą Ursulę Dirigantįs bei tolimesnes gimines. Laidotuvių apeigas prižiūrėjo graborius Matthew P. Ballas (Bieliauskas).

Adelė Vasiliauskienė, 52 m. amžiaus, gyvenus 1049 Montgomery St., Brooklyn, N. Y., mirė liepos 7 d., Kings County ligoninėje. Kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave., Brooklyne. Laidotuvės įvyks liepos 10 d., Sv. Jono kapinėse. Velionė paliko nuliūdime du sūnus Edwardą ir Vytautą ir marčią. Taipgi brolį Charles Brokas ir seserį Anna Petravich. Laidotuvių apeigomis rūpinasi grab. Garšva.

Protestuojama Prieš Klerikalą Miesto Taryboje

Du miesto tarybos nariai, Benjamin Davis (komunistas) ir Eugene Connolly (Darbo Partijos), aštriai protestavo prieš kunigo politinę kalbą, pasakytą taryboje įšventinimo- invokacijos metu. Minimas kunigas yra George Alber Simon, iš metodistų bažnyčios Queens srityje.

Simon savo kalboje aštriai atakavo komunistus ir ateistus. Davis ir Connolly nurodė, kad kunigas miesto taryboje neturi teisės vartyti savo politiką ir kad jis turi būti bešališkas.

Prieita prie balsavimo, ar dėti kunigo žodžius į tarybos rekordus, bet tikėtai Davis ir Connolly balsavo prieš. 16 balsų prieš tuos du taryba parėmė klerikalą šališką ir kiršinčią kalbą.

Gauna \$80,000 i Metus Už Kovą Prieš Unijas

Gimbel departentinės krautuvės turi vieną aukštai apmokamą vice-prezidentą, kurio visos pareigos yra kovoti prieš unijas. Jis yra Louis Broido, kuris neseniai Washingtone liūdijo atstovų buto darbo reikalų sub komisijai. Broido gauna algos \$80,000 i metus.

Broido komisijai pasakojo, kad New Yorko departentinėse krautuvėse "būrelis komunistų savo rankose laiko visą galią unijose."

Neseniai keliuose Gimbel didžiosios krautuvės departментuose ėjo streikas.

Sigmund Romberg diriguos Stadium Koncertui šeštadienį, liepos 10-tą. Solistais bus sopranas Jarmila Novotna ir baritonas Donald Johnston.

PARDAVIMAI

Parsiduoda 1947 Chevrolet, apie 10 tūkstančių mylių įvažiuota. Priežastis parduavimui — turi 1948 automobilį. Chevrolet gerame stovyje, parduodamas už prienamą kainą. Kreiptis, 216 Ridgewood Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. TA. 7-6731. (158-160)

SUSIRINKIMAI

ALDLD 1 kp. susirinkimas įvyks liepos 8 d., Laisvės salėje, 419 Lorimer St. Siamie susirinkime (jeigu norite gauti už šiuos metus labai svarbią knygą) būtina pasimokėkite metinę duoklę. Centrai reikalinga pinigų. — J. W. Thomson. (158-159)

GERI PIETUS!

Kada norite gery pietų, kreipkitės į Lorimer Coffee Shop Frank Domikaitis Savininkas 417 Lorimer Street Laisvės Name Brooklyn, N. Y.

Kvepiandiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi dar kas ir piešinių valgių gražus pasirinkimas. Tel. Virginla 7-4499

3-ios Partijos Konvencijos Specialaus N. Y. Traukinio Išvykimo Laikas Pakeistas

Kaip jau buvo pranešta, didelę grupę New Yorko ir srities lietuvių delegatų liepos 24-tą, šeštadienį, specialiu traukiniu vyks į Philadelphia, kur vyks trečios partijos nacionalė konvencija. Originaliai buvo numatyta, kad traukinys išvyks 8:00 ryto (DST—dienos šviesos taupymo, vietinis laikas). Dabar traukinio organizatoriai praneša, kad jis išvyks 15 minučių anksčiau 7:45 ryto.

Apie šio traukinio išvykimą spaudoje bus pranešta plačiau ateinančiose laidose.

Liepai-Lasonai Parėmė "L." "Vilni" ir Naująją Partiją

Aną dieną su besisvečiuojančiu Brooklyne Leonu Prūseika užėjome pas Mykolą ir Amilią Liepus, progresyvių biznierių ir gerus laisviečius.

—Piknike, — sako Mykolas Liepus, — neturėjome progos nei plačiau pasikalbėti; per daug buvo pažįstamų ir draugų, suvykusių iš toliau ir arčiau ir visi buvome kaž kaip užimti.

Prisimines mūsų spaudos reikalus. Mykolas Liepus, ištraukęs \$30 ir sako:

—Dešimtinė, va, tai bus dienraščini "Vilniai," kita dešimtinė — dienraščini "Laisvė," o trečia dešimtinė — Wallace'o kampanijai. Tai dovana nuo mūsų keturių: manęs, žmonos, taipgi nuo mūsų žento Juliaus Lason ir Lillian. N.

GYDYTOJAS S. S. Lockett, M. D.

223 South 4th Street BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVERgreen 4-0208

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 SO. 4th ST., Cor. Hewes St. Brooklyn, N. Y.

Visokiausios vaistai, kosmetikai, ludiciumai reikmenys, įvairūs daiktai, ligonių kambariui reikmenys už gresitai žemas kainas.

RECEPTŲ SPECIALISTAI.
MAX PEIST, Ph. G., EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVERgreen 7-6238

Joseph Garszva Undertaker & Embalmer

Manager JOHN A. PAULEY Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-9770

F. W. Shalins (SHALINSKAS)

Funeral Home 84-02 Jamaica Avenue Opposite Forest Parkway WOODHAVEN, N. Y.
Sutelkiam garbingas laidotuves \$150
Koplyčias sutelkiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginla 7-4499

O'DWYERIO "KRYŽIAUS KARAS" PRIEŠ TAMMANY JAU PRADEDA ATSALTİ

Dideliu šturmu ir įkarščiu pradėta O'Dwyerio kovą prieš Tammany koruptuotą mašiną, kaip atrodo, jau pradeda išgaruoti. O ji pradeda išgaruoti ir atšalti, sako stebėtojai, ne todėl, kad ji sutiko nepalaužiamas kliūtis, bet todėl, kad pats O'Dwyeris nenori jos visai palaužti.

Kuomet spaudos konferencijoje laikraštininkai pakartotinai klausė O'Dwyerio, kas pasidarė su taip karštai pradėtu "Kryžiaus karu" prieš Tammany, jis susinervavo, užpyko ir nieko neatsakė. Iš gerai patikimų šaltinių sužinojome, kad O'Dwyeris dabar jau mano, kad visai sutriuškinus Tammany mašiną tas per daug pasitarusis pažangiejiams, o jam pačiam dar galios mašinos prireikti.

Vienas distrikatas, kuriame Tammany mašina yra stipriausia, yra pirmasis, kuriame demokratų politiniu "bosu" yra Carmine DiSapio. O'Dwyeris pradžioje buvo paskelbęs, kad sutriuškinti Tammany mašiną toje srityje yra vienas jo pirmųjų uždavinių, ir kad jis paskirs atstovą tame distrikte, kuris bandys perimti demokratų organizacijos vadovybę į savo rankas. Bet iki šiol tas atstovas nepaskirtas ir dabar abejojama, ar tas iš viso bus padaryta.

Politiniai stebėtojai, kurie atydyžiai stebi vystymąsi, sako, kad tarp O'Dwyerio ir Tammany mašinos, greičiausiai, buvo sudarytas koks nors kompromisinis susitarimas.

R.

Aukos

M. Dobinis, brooklynietis, užėjo į Laisvės raštinę antradienį ir pridavė \$7.60. Sako, kad pinigai, kurie liko nuo Sleivio-Galinausko stalo, Laisvės piknike, Brooklyne. Aukavo: Jonas Gasparaitis, M. Dobinis, Al Dobinis, J. Vilkas, J. Stankaitienė, Mr. & Mrs. Majauskai. Pinigus aukoja dienraščini Laisvė.

Sirdingai dėkojame. L.

"STAR—PM"

"Star," kaip dabar vadina si buvęs "PM," iki šiol tebešioja prierašą prie savo vardo "Formerly PM." Bet, kaip praneša leidėjai, greitai laiku ir tas prierašas bus numestas.

Kas Rado?

Hilda Kasul liepos 4-tą, Klaščiaus Clinton Parke, kaip nors prarado ridikiulį (black crepe print bag). Sugrąžinusi būtų dėkinga. Ji gyvena 402 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

AIRIAI UŽ WALLACE'Ą

New Yorko Airių Komitetas už Wallace'ą skelbia, kad Belfaste išleistas unijistų pareiškimas už Wallace sudarė didelį įspūdį Amerikos airių šioja prierašą prie savo vardo "Formerly PM." Bet, kaip praneša leidėjai, greitai laiku ir tas prierašas bus numestas.

DANTŲ GYDYTOJAS Dr. A. Petrika
221 South 4th Street BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte 1—8 vakarais
Penktadieniais uždaryta.

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus RHEINGOLD BEER & ALES
32 Ten Eyck St. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8174

NUPIGINTAS PARDAVIMAS

Aukštos Rūšies Džiulerių Sandėlio
Susidedant iš Daimantų, Platinų, Auksinių Daiktų, Gold Mountings, Daimantinių Vedybinių Žiedų, Moteriškų ir Vyriškų Auksinių Žiedų, Ir Auksinių Daiktų Visokių Rūšių.

Dailių Moteriškų ir Vyriškų Laikrodžių Didelis Pasirinkimas

Aukso ir Sterlingo Sidabro Ir Paausutų Džiulerių. Taipgi Costume Džiulerių Sulyg Vėliausios Dienos

Didelis Pasirinkimas Religijinių Daiktų.

PIRKITE DABAR IR TAUPYKITE PINIGUS

Rankpinigiai Palaikys Bile Daiktą Iki Jums Jo Reikės

ROBERT LIPTON

701 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Telefonas STagg 2-2173